

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény¹,
a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabálya és Ügyrendje
egységes szerkezetben

MTAtv. = Akadémiai törvény

Asz. = Alapszabály

Ü. = Ügyrend

(A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény módosításáról szóló 2009. évi XX. törvény² az Országgyűlés 2009. március 30-i ülése, a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályát és Ügyrendjét egységes szerkezetben az Akadémia 2009. évi májusi rendes közgyűlése fogadta el³)

MTAtv.

A Magyar Tudományos Akadémiát a nemzet a magyar nyelv ápolására, a tudomány szolgálatára hozta létre.

Jogos társadalmi igény, hogy a magyar tudományosság nagy múltú nemzeti intézményének működési és tevékenységi szabadsága – a tudományt művelő és képviselő más intézmények autonómiáját nem csorbítva – önkormányzati jogainak törvényi megerősítésével kiszélesedjék, belső életének demokratizmusa erősödjék.

Ennek érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

A Magyar Tudományos Akadémia jogállásáról

MTAtv. 1. §

- (1) A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) önkormányzati elven alapuló, jogi személyként működő köztestület, amely a tudomány művelésével, támogatásával és képviselésével kapcsolatos országos közfeladatokat lát el.
- (2) Az Akadémiát a 6. § szerinti akadémikus, valamint a 7. § szerinti nem akadémikus köztestületi tagok alkotják.
- (3) Az Akadémia akadémikus tagjai köztestületi jogaikat közvetlen részvétel útján, a nem akadémikus köztestületi tagok pedig – a jelen törvényben és az Akadémia Alapszabályában (a továbbiakban: Alapszabály) meghatározott módon – képviselet útján gyakorolják.
- (4) Az Akadémia mint köztestület, valamint az akadémiai kutatóhálózat működésének feltételeit közvetlenül érintő jogszabályok, programok, intézkedések, továbbá a közfeladatainak ellátását érintő jogszabályok, állami programok és intézkedések előkészítésekor az Akadémia véleményét ki kell kérni.

MTAtv. 2. §

- (1) Az Akadémia az e törvényben meghatározott feladatainak ellátása céljából közfinanszírozású kutatóhálózatot, kiszolgáló és egyéb intézményeket létesít és működtet, amelyek felett irányítási jogot gyakorol, valamint – a 23. § (6) bekezdésében foglaltak szerint – gazdasági társaságokat létesíthet, amelyek

¹ Kihirdetve: 1994. IV. 26-án, hatályos 1994. június 30-ától.

² Kihirdetve 2009. IV. 3-án, hatályos 2009. április 6-ától.

³ A 6/2009. (V. 5.) sz. határozat hatályos 2009. október 3-ától.

tulajdonosi jogát gyakorolja. Az Akadémia a tudományért, művészetért tevékenykedő más szervezeteket is támogathat.

- (2) Az Akadémia a központi költségvetésben önálló fejezetet alkot, amely tartalmazza az Akadémia mint köztestület által – nem gazdasági társaságként – működtetett szervezetek költségvetését is.
- (3) Az Akadémia esetében a köztestületekre vonatkozó szabályokat az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

Asz. 1. §

- (1) A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) nemzeti közintézmény, amely a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (a továbbiakban: MTAtv.) szerint jogi személyként működő köztestület.
- (2) Az Akadémia és intézményei a tudomány művelését, támogatását és képviselését a tudományos ismeretek gyarapítása érdekében, az emberiség javára, a nemzet felemelkedése, boldogulása, jóléte érdekében végzik. A kutatás eredményeivel szolgálják a nemzetet, és részt vesznek a magyar nyelv ápolásában, a nemzeti kulturális és természeti örökség megővésében, a tudomány eredményeinek elterjesztésében, alkalmazásában és a közvélemény alakításában.
- (3) Az Akadémia mint köztestület és az akadémiai kutatóhálózat működésének feltételeit közvetlenül érintő jogszabályok, programok, intézkedések, továbbá a közfeladatainak ellátását érintő jogszabályok, állami programok és intézkedések előkészítésekor az Akadémia véleményét – amennyiben szükséges és lehetséges, a megfelelő testületek véleménye alapján – az elnök jogosult képviselni.
- (4) Az Akadémia véleményének államigazgatási képviselőre miniszteri szinten az elnök, államtitkári szinten – az elnökkel történő egyeztetési kötelezettséggel – a főtitkár, főosztályvezetői szinten az elnök vagy az elnököt helyettesítő jogkörben a főtitkár által, kötött mandátummal kijelölt személy jogosult.
- (5) Az Akadémia testületei, választott és kinevezett (megbízott) vezetői döntéseinek, intézkedéseinek, állásfoglalásainak, véleményének meghozatalára és megjelenítésére vonatkozó részletes szabályokat és a kiadmányozás rendjét az Akadémia szabályzatban állapítja meg.
- (6) Az Akadémia székhelye Budapest.

MTAtv.

Az Akadémia feladatairól

MTAtv. 3. §

- (1) **Az Akadémia közfeladatai a következők:**
  - a) támogatja a tudományok művelését és a tudományos kutatások végzését, támogatja a tudományos könyv- és folyóirat-kiadást;

Asz. 2. §

- (1) Az Akadémia folyóirata a Magyar Tudomány.
- (2) Az Akadémia a könyv és folyóiratkiadások gondozására Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságot tart fenn. A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság javaslatot tesz a Vezetői Kollégiumnak az e célra rendelt költségvetési keret felhasználására.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- b) tudományos kutatások folytatása céljából, a központi költségvetésből támogatott főhivatású kutatóhálózatot tart fenn, megalkotja működési szabályait, és hatékonyan működteti azt;**
- c) tudományos minősítési rendszert működtet, melynek keretében a Magyar Tudományos Akadémia doktora (a továbbiakban: az MTA doktora) továbbá a Magyar Tudományos Akadémia levelező és rendes tagja címet adományoz. Az adományozás szabályait az Akadémia szabályzatba foglalja;**
- d) a világban folyó és a hazai tudományos kutatások eredményeit és irányait rendszeresen értékeli, és ezzel kapcsolatosan javaslatokat fogalmaz meg;**

Asz. 2.§

- (3) Az Akadémia, a tudományos kutatások tendenciáinak alapján, kétévente javaslatokat fogalmaz meg a magyarországi tudományos kutatások irányait, szervezeti formáit, finanszírozását és egyéb feltételeit illetően. A javaslatokat a tudományos osztályok állítják össze és az Akadémia elnöke szerkesztett formában – a Közgyűlés véleményének ismeretében – közzé teszi. A több tudományágat érintő ajánlásokat az érintett osztályokkal és kutatóhelyekkel is egyeztetni kell.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- e) az Országgyűlés vagy a Kormány kérésére a kompetenciájába tartozó kérdésekben – főleg a tudomány, az oktatás, a társadalom, a környezet és a gazdaság kérdéseiben – kinyilvánítja szakmai véleményét;**

Asz. 3. §

- (1) Az Országgyűlés vagy a Kormány felkérését a felkérés tudományterületi sajátosságait tekintetbe véve az Akadémia elnöke az illetékes tudományos osztálynak (osztályoknak) továbbítja, vagy külön bizottságot jelöl ki a felkérésben foglaltak megvizsgálására. A kézhez kapott szakvéleményre alapozva alakítja ki az Akadémia a véleményét, amelyet az elnök, vagy az általa felhatalmazott személy jogosult továbbítani vagy közzétenni.
- (2) A fentiekén túl – saját elhatározásukból vagy felkérésre – a tudományt érintő országos jelentőségű kérdésekben és a társadalmi élet átfogó problémáiban az Akadémia köztisztviselői szervei (a Közgyűlés, az Elnökség, a tudományos osztályok, a tudományos bizottságok), valamint az akadémiai intézetek elvi állásfoglalást tehetnek, egyedi kérdésben véleményt nyilváníthatnak.
- (3) Az elnök, az Elnökség és a Vezetői Kollégium bizottságai – amennyiben az állásfoglalás (vélemény) kialakítása felkérés alapján történt – csak a felkérő személy vagy testület jóváhagyása után tehetik közzé állásfoglalásukat (véleményüket). A tudományos osztályok állásfoglalását és véleményét az osztályelnök, a tudományos bizottságok állásfoglalását és véleményét a bizottságok elnökei jogosultak továbbítani vagy közzétenni. Az állásfoglalásban (véleménynyilvánításban) fel kell tüntetni, hogy azt melyik testület alakította ki. Több osztály tudományágát érintő, inter- vagy multidiszciplináris kérdésekben valamennyi érintett osztály állásfoglalását (véleményét) együttesen kell kinyilvánítani.

Ü. 1. §

A tudományos osztályok, bizottságok és az akadémiai intézetek állásfoglalását, véleményét tájékoztatásul meg

kell küldeni az Akadémia elnökének és főtitkárának, ha lehetséges előzetesen, de legkésőbb az állásfoglalás, vélemény beküldésével egy időben.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- f) segíti a magyar nyelv fejlődését és a tudomány magyar nyelven történő művelését;**

Asz. 3. §

- (4) Az Akadémia támogatja a magyar nyelv történetének, szókincsének, nyelvtanának kutatását, a kutatások eredményeinek kiadását, és a magyar tudományos szaknyelv művelését.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- g) őrködik a tudományos közélet tisztaságán, a tudományos kutatás és a tudományos véleménynyilvánítás szabadságán;**

Asz. 3. §

- (5) Az Akadémia a tudományos közélet tisztaságának, a tudományos kutatás és a tudományos véleménynyilvánítás szabadságának a védelmére Tudományetikai Bizottságot működtet. A Tudományetikai Bizottság tagjait a tudományos osztályok javaslatai alapján a Közgyűlés választja meg. A Tudományetikai Bizottság megalkotja ügyrendjét, amelyet az Elnökség hagy jóvá.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- h) megállapodásokat köt és kapcsolatokat tart fenn hazai, külföldi és nemzetközi tudományos intézményekkel és szervezetekkel, különösen akadémiákkal, felsőoktatási intézményekkel és az Európai Unió tudományos szervezeteivel;**

Asz. 4. §

- (1) A külföldi és nemzetközi tudományos intézményekkel és szervezetekkel való kapcsolatokért az Akadémia elnöke felelős.
- (2) A külföldi és nemzetközi tudományos intézményekkel és szervezetekkel való kapcsolatok elvi kérdéseiben a Vezetői Kollégium tanácsadó és döntéseket előkészítő szerve a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága. A bizottság elnöke az Akadémia elnöke által kijelölt alelnök, tagjai az osztályok elnökhelyettesei, és az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa által a három tudományterületről delegált egy-egy tag.
- (3) A Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága javaslatot tesz a Vezetői Kollégium számára a nemzetközi kapcsolatok címén rendelkezésre álló költségvetési támogatás felhasználására.

Ü. 2. §

A nemzetközi kapcsolatok szervezését a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya, a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának titkársági teendőit az MTA Titkársága végzi.

Asz. 4. §

- (4) A költségvetés nemzetközi kapcsolatokra szolgáló kerete a következő részekre bontható:
- nemzetközi szervezetekben és nemzetközi projektekben való részvétel tagdíja;
  - az Akadémia vezetői számára elkülönített utazási/vendégfogadási keretek;
  - a tudományos osztályok számára elkülönített utazási/vendégfogadási keretek;
  - az intézethálózat nemzetközi kapcsolatai számára elkülönített utazási/vendégfogadási keret;
  - az Akadémia és a vele szerződéses tudományos együttműködési kapcsolatban álló külföldi szervezetek kölcsönös utazási kereteinek hazai fedezete;
  - az Akadémia és a vele szerződéses tudományos együttműködési kapcsolatban álló külföldi szervezetek közös projektjeire elkülönített utazási keretek;
  - az Akadémia által szervezett nemzetközi rendezvények céljára elkülönített összeg;
  - szervezési célokat, így különösen, de nem kizárólagosan az Akadémia külföldi képvisellete fenntartását szolgáló összegek.

Ü. 3. §

- Az Asz. 4. § (4) bekezdés a) pontjában megjelölt célú új igényt az előző év utolsó negyedévéig kell a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának bejelenteni.*
- A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya minden év elején nyilvánosságra hozza az Asz. 4. § (4) bekezdés c) és d) pontjában rögzített célra rendelt költségvetési kereteket. Az Asz. 4. § (4) bekezdés c) pontjában meghatározott keretek tudományos osztályok közötti felosztását az elnök előterjesztése alapján az Elnökség állapítja meg. Az Asz. 4. § (4) bekezdés d) pontjában meghatározott keretek tudományos intézetek közötti felosztásáról a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának javaslata alapján a Vezetői Kollégium dönt.*
- A tudományos osztályoknak és az intézeteknek a költségvetési keretek terhére megvalósuló utazások és vendégfogadások időpontjáról a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályát kell értesíteniük.*
- A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya minden év elején nyilvánosságra hozza az Asz. 4. § (4) bekezdés e) pontjában megadott célra rendelt költségvetési kereteket és a megkötött egyezményekben szereplő utaztatási kvótákat. Ezen költségvetési keretek felhasználásáról a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának javaslata alapján a Vezetői Kollégium dönt. A keretek és az egyezményekben szereplő utaztatási kvóták felhasználásának részletes szabályairól a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya tájékoztatja a tudományos osztályokat és intézeteket.*
- A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya minden évben nyilvánosságra hozza az Asz. 4. § (4) bekezdés f) pontjában megadott, a megjelölt célra rendelt költségvetési kereteket. Ezen költségvetési keretek felhasználásáról a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának javaslata alapján a Vezetői Kollégium dönt.*
- Az Asz. 4. § (4) bekezdésében megjelölt nemzetközi kapcsolatokra szolgáló költségvetési keretek felhasználását részletesen a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának ügyrendje szabályozza.*

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfadatai a következők:]

- kapcsolatot tart a külföldön élő magyar nyelvű és tárgyú tudományos kutatások művelőivel, támogatja a határon túli magyar tudományosságot;**

Asz. 5. §

- Az Akadémia kapcsolatot tart külső tagjaival és külső köztestületi tagjaival, továbbá minden magát magyarnak valló tudományos alkotómunkával foglalkozó, e kapcsolattartásra igényt

tartó személlyel. E kapcsolattartás szakmai feladatait Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság (MTK EB) látja el. Munkáját a Kárpát-medencén túli magyar tudományosság vonatkozásában a Nyugati Magyar Tudományos Tanács (NyMTT) segíti. Az ehhez szükséges adminisztratív munkát az MTA Titkárságához tartozó Határon Túli Magyarok Titkársága végzi.

- (2) Az Akadémia az (1) bekezdésben foglaltak keretében a magyar tudományos műhelyeket, célprogramjaikat és a tudomány ottani magyar művelőit pályázati alapon – különösen, de nem kizárólagosan – ösztöndíjakkal, díjkitűzéssel, céltámogatással segítheti.
- (3) A külső tagok támogatásának mértékéről az Elnökség határozattal dönt.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

j) tudományos programokat és konferenciákat szervez, pályázatokat ír ki;

Asz. 6. §

- (1) Az Akadémia tudományos programjának vagy konferenciájának kell tekinteni a Közgyűlés, az Elnökség, a Vezetői Kollégium, a tudományos osztályok, továbbá a közgyűlési, az elnökségi, a vezetői kollégiumi és az elnöki bizottságok és az akadémiai intézetek által meghirdetett programokat és konferenciákat.
- (2) Akadémiai pályázatok kiírására a fenti testületek mellett az Akadémia elnöke és főtitkára jogosult.

Ü. 4. §

A tudományos osztályok éves rendezvény- és programtervét a tárgyév január 31. napjáig, az egyes rendezvények vagy konferenciák programjairól szóló tájékoztatást pedig előzetesen kell megküldeni az Akadémia elnökének.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

k) szorgalmazza és segíti a tudományos kutatások eredményeinek társadalmi és gazdasági hasznosítását;

Asz. 7. §

Az Akadémia és intézményei a tudomány művelése, támogatása és képviselése mellett aktívan részt vesznek a tudomány eredményeinek elterjesztésében, alkalmazásában, népszerűsítésében, a tudományos kutatások, a tudományalapú fejlesztések, a társadalmi és technológiai innováció (a továbbiakban: innováció) megvalósításában, és ezek társadalmi és gazdasági hasznosításában.

MTAtv. 3. § (1)

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

l) felsőoktatási intézményekkel és közgyűjteményekkel kötött megállapodás alapján ezen intézményekben tudományos kutatócsoportokat tarthat fenn,

valamint közreműködhet az oktatásban és a felsőoktatási intézményekben folyó doktori (PhD) képzésben;

Asz. 8. §

- (1) A támogatott kutatócsoportok létrehozásának célja kiemelkedő tudományos műhelyek támogatása nem akadémiai intézményekben.
- (2) A támogatott kutatócsoportok testületi felügyeletét az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa (a továbbiakban: AKT), a velük kapcsolatos adminisztratív teendőket a Támogatott Kutatócsoportok Irodája (a továbbiakban: TKI) látja el.
- (3) A támogatott kutatócsoportok vezetői maguk közül az Alapszabály 54. §-ában, és az Ügyrend 37. §-ában leírt módon választják meg képviselőjüket az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsába (a továbbiakban: AKVT).
- (4) Az Akadémia, illetve annak kutatóközpontjai és kutatóintézetei megállapodhatnak felsőoktatási intézményekkel közös kutatási, képzési feladatok ellátására.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

m) a tudományos utánpótlást ösztöndíjrendszer fenntartásával segíti, amelynek fedezete az Akadémia költségvetésében elkülönítetten szerepel; kiemelkedő tudományos eredményeket elérő kutatók részére – saját forrásaiból vagy egyetemleges közérdekű kötelezettségvállalás alapján – határozott időre tudományos ösztöndíjat, díjakat alapíthat, díjkitűzést tehet, amelynek feltételeit és részletes rendjét az Akadémia szabályzatban állapítja meg;

Asz. 9. §

Az Akadémia fiatal kutatók számára fiatal kutatói állásokat juttathat. A tárgyévben kiadható új álláshelyek számát az elnök javaslatára az Elnökség hagyja jóvá.

Ü. 5. §

- (1) *Az állásbelyek tudományterületek közötti elosztásának arányairól az AKT határoz. Az állásbelyeknek az intézetek és támogatott kutatócsoportok közötti elosztásáról a tudományterületi szakbizottságok javaslata alapján ugyancsak az AKT határoz.*
- (2) *A tanulmányaikat sikeresen befejező, és kiemelkedő teljesítményt nyújtó volt PhD hallgatók az általuk választott akadémiai intézetben vagy kutatócsoportban posztdoktori állást nyerhetnek tudományos munkatársi minőségben, három év időtartamra. Az erre szolgáló költségvetési keretet az Akadémia elnöke határozza meg. Ezen állásbelyek nem számítanak bele a fiatal kutatói álláskeretekbe. Az állásbelyre a végzett hallgatók nyújthatnak be pályázatot, vagy témavezetőjük ajánlhatja őket. A pályázatot az Akadémia elnökéhez kell benyújtani, aki azt elbírálásra a tudományterületi szakbizottságoknak küldi meg.*

Asz. 10. §

- (1) Az Akadémia Magyarországon dolgozó, PhD-fokozattal rendelkező fiatal kutatók számára Bolyai-ösztöndíjat ad, melynek odaítéléséről az e célra alakított MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratórium (a továbbiakban: Bolyai Kuratórium) dönt.

- (2) A Bolyai Kuratórium 9 tagú, elnökét és tagjait az Akadémia elnöke kéri fel a tisztség betöltésére. A megbízatás 3 évre szól, és legfeljebb egy alkalommal – ismételt elnöki felkérés alapján – újra betölthető.
- (3) Bolyai Kuratórium működésével összefüggő titkársági feladatokat az MTA Doktori Tanácsának Titkársága látja el.

Ü. 6. §

- (1) *A Bolyai Kuratórium elnökének és tagjainak nevét az Akadémia honlapján és az Akadémiai Értesítőben közzé kell tenni.*

Asz. 10. §

- (4) A Bolyai Kuratórium évenként állapítja meg az Akadémia elnöke által megjelölt keret erejéig az ösztöndíjban részesíthetők számát.
- (5) A Bolyai-pályázatokra vonatkozó pályázat-benyújtás éves rendjét és feltételrendszerét, az értékelés szabályait, továbbá a Kuratórium szervezeti és működési szabályzatát a Bolyai Kuratórium dolgozza ki, és az Akadémia Elnöksége hagyja jóvá.
- (6) A Kuratórium elnöke a pályázat meghirdetéséről, a benyújtott pályázatok elbírálásáról évenként beszámol az Akadémia Elnökségének.

Ü. 6. §

- (2) *A Bolyai-pályázatokra vonatkozó pályázat-benyújtás és értékelés Elnökség által jóváhagyott szabályait a Bolyai Kuratórium teszi közzé az Akadémia honlapján.*

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfadatai a következők:]

- n) tudományos osztályokat alakít, amelyek a tudományos szakmai autonómia alapegységei, és az Alapszabályban meghatározott módon egyéb testületet (tudományos bizottságokat, területi bizottságokat stb.) hoz létre.*

MTAtv. 3. §

- (2) Az Akadémia elnöke kétévenként beszámol az Országgyűlésnek az Akadémia munkájáról, valamint a magyar tudomány általános helyzetéről.**
- (3) Az Akadémia elnöke évente tájékoztatja a Kormányt az Akadémia munkájáról, valamint a magyar társadalom és gazdaság fellendítése érdekében elért eredményeiről.**

Asz. 11. §

Az Országgyűlési beszámoló és a Kormány-tájékoztató elkészítését az Akadémia elnökének vezetésével az alelnökök és a főtitkár szervezik meg. A beszámoló és a tájékoztató összeállítását a

kutatóhelyek, a köztestület és a titkársági szervezet tagjai a felkérésnek megfelelően adatok szolgáltatásával, elemzések készítésével és minden más szükséges módon kötelesek segíteni.

Ü. 7. §

- (1) *A dokumentumok elkészítéséért elsősorban a Kutatásfejlesztési és Innovációs Főosztály, másodsorban a Kutatásszervezési Intézet, harmadrészt a Kommunikációs Titkárság felelős.*
- (2) *A dokumentumok elkészítését úgy kell ütemezni, hogy a tudományos osztályok képviselőinek és az Akadémia vezető testületeinek módjuk legyen az anyagok érdemi áttanulmányozására.*
- (3) *Az intézetek éves értékeléséhez szükséges adatokat a Kutatóintézeti Főosztálynak olyan formában kell bekérnie az intézetektől, hogy azok az Akadémia által benyújtandó tájékoztatók alapjául is szolgálhassanak.*

MTAtv. 3. §

- (4) **Az Akadémia a törvényben rögzített tájékoztatók elkészítéséhez – a közzétett adatok felhasználásán túl – az adatokat önkéntes adatszolgáltatáson alapuló saját adatgyűjtés és más szervektől való átvétel útján szerzi be. Személyes adat átvételére csak az érintett személy előzetes hozzájárulásával kerülhet sor.**
- (5) **A költségvetési szervek és a többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek a kezelésükben lévő közérdekű adatokat – a döntések előkészítéséhez szükséges adatok hozzáférhetőségének biztosításáról szóló 2007. évi CI. törvényben megállapított szabályok szerint – 15 napon belül küldik meg az Akadémiának.**

MTAtv. 4. §

Feladatainak ellátása során az Akadémia a vagyonával, a részére jóváhagyott költségvetési támogatással, saját bevételeivel és más forrásaival az e törvénynek az Akadémia gazdálkodásáról és vagyonáról szóló rendelkezéseiben leírtak szerint gazdálkodik.

Az Akadémia felépítése és irányítása A köztestület

MTAtv. 5. §

- (1) **Az Akadémia köztestületének tagjai a 6. § szerinti akadémikusok és a 7. §-ban meghatározott nem akadémikus személyek.**
- (2) **A köztestület hazai akadémikus tagjai alanyi jogon tagjai az Akadémia Közgyűlésének (a továbbiakban: Közgyűlés), annak az osztálynak, ahol akadémikussá választották őket, és szakterületük szakmai bizottságainak. A köztestület nem akadémikus tagjai – maguk közül – az Akadémia Alapszabályában meghatározott módon választják meg képviselőiket, akik az Akadémia közgyűlésében és osztályaiban képviselik őket.**
- (3) **A köztestület tagjai maguk közül az Alapszabályban meghatározott módon választanak tagokat a tudományos és egyéb akadémiai testületekbe.**

Az akadémikusok

MTAtv. 6. §

- (1) Az akadémikusok körét rendes és levelező (a továbbiakban együtt: hazai), valamint külső és tiszteleti tagok alkotják. Az akadémikusok az Alapszabályban rögzített módon közreműködnek az Akadémia közfeladatainak ellátásában.
- (2) Az akadémikusokat a hazai tagok választják az Akadémia tagjai közé. Minden akadémikus az Akadémia valamelyik osztályába tartozik. Az akadémikus tudományos osztályba tartozása kérésére az Alapszabályban rögzített módon megváltoztatható.
- (3) A 70 évesnél fiatalabb hazai akadémikusok száma nem haladhatja meg a 200 főt, a hazai akadémikusok teljes száma pedig a 365 főt.

Asz. 12. §

- (1) Levelező taggá az a magyar állampolgár választható meg, aki az MTA doktora címmel vagy az MTA tv 8. §-a alapján azzal egyenértékűnek minősített tudományos fokozattal rendelkezik, és aki tudományát elismerten és különösen magas színvonalon, alkotó módon műveli.
- (2) Rendes taggá az a magyar állampolgárságú levelező tag választható meg, aki levelező tagságának elnyerése óta jelentős tudományos eredményeket ért el.
- (3) Külső taggá az a külföldön élő tudós választható, aki nem vagy nem csak magyar állampolgár, magát magyarnak vallja, tudományát elismerten és különösen magas színvonalon, alkotó módon műveli, és szoros kapcsolatot tart a magyar tudományos élettel.
- (4) Tiszteleti taggá az a külföldi (nem magyar állampolgár vagy kettős állampolgár; illetve külföldön élő magyar állampolgár) tudós választható, aki szaktudományát nemzetközileg kiemelkedő színvonalon műveli, és aki a magyar tudomány különleges megbecsülésére tarthat számot.

Asz. 13. §

- (1) A tagok választása háromévenként történik.
- (2) A tagjelölést az Akadémia tudományos osztályai végzik. Tagjelöltekké azok válnak, akik elegendő számú ajánlást kaptak a hazai akadémikusoktól. Külső tagokra külső tagok is tehetnek ajánlást. A jelöltséghez szükséges jelölések számát és az egy-egy tag által adható ajánlások számát a tagajánlások előtt az Elnökség határozza meg.
- (3) Az osztályok hazai akadémikusai titkos szavazással rangsorolják a tagjelölteket. E rangsorról döntő szavazást nem lehet megismételni. Amennyiben két vagy több jelölt rangsora azonos, az e jelöltek közötti rangsorról újra kell szavazni. A rangsorról döntő szavazás szabályait az osztályok ügyrendje tartalmazza. A közös akadémiai jelölőlistára azok a tagjelöltek kerülnek rá, akik az osztályokon a szavazatok több mint felét megszerezték.
- (4) Az osztályok által készített jelöltlistákat az Elnökség közös jelöltlistává egyesíti, megjelölve, hogy az egyes osztályokon legfeljebb hány új tag választható meg. Az Elnökség a közös jelöltlista meghatározásakor nem térhet el attól a sorrendtől, amelyet az osztályok megállapítottak. Az Elnökség a jelöléseket az Akadémikusok Gyűlése elé terjeszti.
- (5) Az Akadémikusok Gyűlése meghatározza és elfogadja az akadémikussá választás eljárási szabályait. A tagválasztást az Akadémikusok Gyűlése bonyolítja le.

Ü. 8. §

- (1) *Az a tudós, akit akadémikussá választanak, a választás eredményének kihirdetésétől jogosult az akadémikusokat megillető jogokat gyakorolni, és ettől az időponttól köteles az akadémikusokat terhelő kötelezettségeket teljesíteni.*
- (2) *A tagajánlásokat bemutatja a Magyar Tudomány című folyóirat és az Akadémia honlapja. A tagjelöltek publikációs teljesítménye megismerhetővé válik a Köztudományi Publikációs Adattárban.*

Asz. 14. §

- (1) Akadémikus egy időben csak egy osztálynak lehet tagja.
- (2) Minden új akadémikus ahhoz az osztályhoz tartozik, amely tagságra javasolta. Több osztályhoz tartozó javaslok esetén a megválasztott akadémikus megválasztása után nyilatkozik arról, hogy az érdekelt osztályok közül melyiknek kíván tagja lenni.
- (3) A tiszteleti és a külső tag ahhoz a tudományos osztályhoz tartozik, amely őt tagságra jelölte.
- (4) Ha az akadémikus a kutatásai során tudományterületet változtat, indoklással kérheti más osztályba való sorolását.

Ü. 9. §

Egy másik osztályba való átsorolásról szóló kérelmet mindkét érdekelt osztályhoz, egyidejűleg kell írásban benyújtani. Amennyiben azt mindkét osztály elfogadja, az átsorolás érvénybe lép. Ha valamelyik osztály az indoklást nem fogadja el, úgy az átsorolásról az érintett osztályelnökök meghallgatása és az átsorolás iránti kérelem indokainak megismerése után az Elnökség dönt.

Asz. 15. §

A hazai akadémikusoknak minden akadémiai ciklus kezdetén nyilatkozniuk kell arról, hogy osztályuk mely tudományos bizottságának munkájában kívánnak részt venni. A hazai akadémikusok nyilatkozatuk alapján, vagy felkérésre más osztályok tudományos bizottságainak munkájában is részt vehetnek.

Asz. 16. §

- (1) A hazai akadémikus szavazati joggal vesz részt a Közgyűlésen, valamint annak a tudományos osztálynak és annak a tudományos bizottságnak, továbbá annak a területi bizottságnak az ülésein, amelynek tagja.
- (2) A hazai akadémikus a köztestület bármely tisztségére megválasztható, kivéve, ha a jelen Alapszabályban meghatározott összeférhetetlenségi szabály vonatkozik rá.
- (3) Az Akadémia külső tagja és tiszteleti tagja tanácskozási joggal vehet részt az Akadémia e § (1) bekezdésében felsorolt testületeinek ülésein. A tudományos osztályok tájékoztatják őket az osztályülésekről és egyéb programjaikról.
- (4) Az Akadémia rendes és levelező tagja köteles a megválasztására következő egy éven belül székfoglaló előadást tartani. Az akadémikus köteles az Akadémia munkájában folyamatosan részt venni, és tudományos munkájáról az Akadémia kérésére tájékoztatást adni. A 70 évesnél idősebb tag önkéntes feladatvállalásként vesz részt az Akadémia munkájában.
- (5) Az Akadémia külső és tiszteleti tagja is tarthat székfoglaló előadást.

MTAtv. 6. §

- (4) **A Magyarországon élő hazai akadémikusok tudományos teljesítményét és köztestületi munkáját az Akadémia havi tiszteletdíj folyósításával is elismeri. A tiszteletdíj a hazai akadémikust élete végéig megilleti, elhalálózása esetén annak meghatározott hányadát hozzátartozói ellátásként (özvegyi és árvaellátásként) kell folyósítani.**
- (5) **A (4) bekezdésben meghatározott tiszteletdíj és hozzátartozói ellátások fedezetét az Akadémia költségvetési fejezetében elkülönítetten kell megállapítani.**

Asz. 17. §

Az akadémiai tiszteletdíj folyósításának felfüggesztésére a vonatkozó jogszabályban foglaltak az irányadók.

Ü. 10. §

- (1) *Az Asz. 17. §-a körében a hazai tudományos életben való részvétel akadályozottságát a tudományos osztály titkárságán kell írásban bejelenteni, megjelölve a várható időtartamot. Az osztály titkársága gondoskodik a további adminisztratív teendők ellátásáról.*
- (2) *A tudományos osztály titkára figyelemmel kíséri a tagok osztályüléseken és egyéb közfeladatok elvégzésében való részvételét, és tartós, hosszú idejű távolmaradás esetén tájékoztatja az osztály elnökét, aki figyelmezteti a tagot a tartós távolmaradás várható következményeire.*

MTAtv.

A nem akadémikus köztestületi tagok

MTAtv. 7. §

- (1) **A Magyarországon szerzett vagy honosított tudományos fokozattal rendelkező személyek közül azok válnak a köztestület nem akadémikus tagjává, akik tudományos tevékenységükkel a magyar tudomány feladatainak megoldásában részt vesznek, és az Akadémia szakterületük szerint illetékes tudományos osztályának bejelentik, hogy a köztestület tagjai kívánnak lenni. A jelentkezőt az Akadémia az osztály javaslata alapján felveszi a központi köztestületi nyilvántartásba.**

Asz. 18. §

- (1) A köztestületi tagságra való jelentkezést a szakterületileg illetékes tudományos osztályhoz kell benyújtani.
- (2) A köztestületi tagság tudományos címként nem használható.

Ü. 11. §

- (1) *A köztestületbe való jelentkezést a tudományos osztályok titkárságaiboz írásban kell benyújtani. A jelentkezési nyilatkozatnak tartalmaznia kell a jelentkező születési évét, tudományos fokozatának vagy doktori címének adatait (megnevezés, szakterület, intézmény, a megszerzés dátuma), a tudományterületnek megfelelő tudományos osztály, és a szakterületnek megfelelő tudományos bizottság megjelölését, a jelentkező tudományos testületi tisztségét, munkahelye megnevezését és címét, lakcímét és elektronikus levelezési címét. A jelentkezés időpontjában érvényes publikációs listáját a jelentkezőnek a Köztestületi Publikációs Adattárban rögzítenie kell.*
- (2) *A köztestületi tagságra való jelentkezés után a jelentkező nyilatkozatában megjelölt tudományos osztály – amennyiben illetékességét megállapítja – felkéri az illetékes tudományos bizottságot, hogy állapítsa meg, a jelentkező megfelel-e a köztestületi taggá válás MTAtv. 7. § (1) bekezdésében rögzített feltételeinek. E feltételek megléte esetén a tudományos osztály gondoskodik a jelentkezőnek a köztestületi jegyzékbe való felvételéről, és erről őt írásban, postai úton haladéktalanul értesíti.*
- (3) *Amennyiben a köztestületbe való felvételi eljárást megindító osztály a saját illetékességének hiányát állapítja meg, akkor a jelentkező ügyét a tudományterületileg illetékes osztályhoz teszi át. Az osztályok közötti illetékességi vitában az Elnökség dönt.*
- (4) *A köztestületi tag köteles karbantartani adatait és publikációs listáját a köztestületi adatbázisokban.*

Asz. 18. §

- (3) A köztestület tagjait – tudományterületi, tudományági és tudományos bizottsági besorolásuk feltüntetésével – az Akadémia a köztestületi tagok jegyzékében tartja nyilván.

Ü. 12. §

- (1) *A köztestületi tagok központi nyilvántartásának megszervezése az MTA Kutatásszervezési Intézetének és a tudományos osztályok titkárságainak együttes feladata. A jelentkezési eljárások lebonyolításáért a tudományos osztályok titkárai felelősek, a nyilvántartás ellenőrzése a Testületi Titkárság feladata.*
- (2) *Az MTA Kutatásszervezési Intézete vezeti a köztestületi tagok nyilvántartását, gondozza a Köztestületi Publikációs Adattárat, és azokat nyilvános adatbázisként működteti.*

Asz. 18. §

- (4) Szakmai indokok alapján a tudományterületi, tudományági és tudományos bizottsági besorolás kérelemre megváltoztatható.

Ü. 13. §

- (1) *A besorolás megváltoztatása iránti kérelmet a köztestületi tag kezdeményezheti. Az illetékes tudományos osztályhoz benyújtott írásbeli kérelemnek tartalmaznia kell a régi és a kívánt új bizottsági besorolást, valamint a kérelem szakmai indokait.*
- (2) *A besorolás megváltoztatásáról a tudományos osztály dönt, és írásban értesíti a kérelmezőt.*

Asz. 19. §

- (1) A nem akadémikus köztestületi tagok részt vehetnek azokban a munkákban és – az osztályülések kivételével – azokon a rendezvényeken, amelyeket a szakterületük szerint illetékes tudományos osztály, tudományos bizottság és az a területi bizottság szervez, amelynek földrajzi területén működnek.
- (2) A tudományos osztály és bizottságok figyelme kiterjed a nem akadémikus köztestületi tagok munkásságára is, akiknek aktívan közre kell működniük ezen szervezetek tevékenységében.
- (3) A nem akadémikus köztestületi tagoknak szavazati joguk van a közgyűlési képviselőik megválasztásában. A nem akadémikus köztestületi tagok a köztestület bármely tisztségére megválaszthatók, kivéve, ha jogszabály vagy az Alapszabály ettől eltérően rendelkezik.

Ü. 14. §

A köztestületbe jelentkező nem akadémikus személyek akkor válnak a köztestület tagjává, amikor az Akadémia a köztestületi tagok jegyzékébe való felvételükről szóló értesítést részükre megküldte.

Asz. 20. §

A köztestületi tagság a tagnak az Akadémia illetékes tudományos osztályához címzett lemondó nyilatkozatával vagy a tag halálával szűnik meg.

Ü. 15. §

- (1) *A köztestületi tagságról lemondó nyilatkozatot az illetékes tudományos osztályhoz írásban kell eljuttatni.*
- (2) *Az illetékes tudományos osztály gondoskodik a tagság megszűnésének a köztestületi tagok jegyzékébe való átvezetéséről.*

Asz. 21. §

- (1) Felfüggeszhető a köztestületi tagsága annak, akit bűncselekmény szándékos elkövetése miatt a bíróság jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélt. A felfüggesztés időtartama azonos a szabadságvesztés büntetés (felfüggesztett szabadságvesztés esetén az eredményesen elült felfüggesztés, ellenkező esetben a kiszabott büntetés) időtartamával, ha pedig az ítélet ezt meghaladó időtartamú jogerős közügyektől való eltiltás mellékbüntetést is tartalmaz, akkor a felfüggesztés ennek lejártáig tart.
- (2) A felfüggesztésről a szakterület szerint illetékes tudományos osztály indítványa alapján a Tudományetikai Bizottság határoz.

Ü. 16. §

Az illetékes tudományos osztály gondoskodik arról, hogy a Tudományetikai Bizottság határozatát a köztestületi tagok jegyzékébe átvezessék.

Asz. 22. §

A köztestületi tag írásbeli nyilatkozatban (az indokok megjelölésével) kérheti a tudományos osztálytól tagságának szüneteltetését. A szüneteltetésre okot adó körülmények elhárulásával a köztestületi tag tagságának helyreállítását kérheti.

Ü. 17. §

Az illetékes tudományos osztály gondoskodik a tagság szüneteltetésének a köztestületi tagok jegyzékébe való átvezetéséről.

MTAtv. 7. §

- (2) **A nem Magyarországon szerzett tudományos fokozattal rendelkező külföldön élő személyek az Alapszabály rendelkezései szerint válhatnak a köztestület külső tagjává.**

Asz. 23. §

- (1) A köztestület külső tagjává olyan személy válhat, aki Magyarországon vagy hazájában elismert tudományos fokozattal rendelkezik, külföldön él, nem vagy nem csak magyar állampolgár, magát magyarnak vallja, tudományát alkotó módon műveli, és kapcsolatot tart a magyar tudományos élettel.
- (2) A köztestületi külső tagság iránti jelentkezést írásban, a Határon Túli Magyarok Titkárságához kell benyújtani.
- (3) A nem akadémikusi köztestületi külső tagság tudományos címként nem használható.

Ü. 18. §

A külső köztestületi tagságra jelentkezőnek kétnyelvű (magyar és angol) jelentkezési nyilatkozatában fel kell tüntetnie állampolgárságát, tudományos fokozata megnevezését, tudományos fokozata megszerzésének helyét és idejét, tudományterülete, a tudományos osztály és szűkebb szakterülete megnevezését. A nyilatkozatban meg kell neveznie továbbá azt a magyarországi kutatóhelyet, amellyel szoros szakmai kapcsolatot tart fenn, munkahelyét az illető ország nyelvén, magyarul és angolul, meg kell adnia elérhetőségét, és mellékelnie kell a tudományos fokozata meglétét igazoló dokumentum másolatát.

MTAtv.

A Magyar Tudományos Akadémia doktorai

MTAtv. 8. §

- (1) Az Akadémia Doktori Tanácsa az MTA doktora címet ítélheti oda a kiemelkedő tudományos teljesítményt elérő olyan személynek, akinek van tudományos fokozata, és a cím megszerzésének egyéb, az Akadémia doktori szabályzatában meghatározott feltételeit is teljesíti.**
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott cím kérelem alapján indult doktori eljárás keretében ítélhető oda. Az eljárás megindítására és a cím odaítélésére az Akadémia Doktori Tanácsa jogosult.**

Asz. 24. §

- (1) Az MTA doktora címet az Akadémia annak ítélheti oda, aki
  - a) tudományos fokozattal rendelkezik,
  - b) az általa művelt tudományszakot a tudományos fokozat megszerzése óta is eredeti tudományos eredményekkel gyarapította,
  - c) tudományszakának mértékadó hazai és nemzetközi tudományos körei előtt ismert és elismert, kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejt ki,
  - d) tudományos eredményeit doktori műben foglalja össze.
- (2) Az Akadémia Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) az MTA Doktori Szabályzatát maga dolgozza ki, és azt a Közgyűlés hagyja jóvá. A Doktori Tanács Eljárási Szabályzatát és Ügyrendjét maga dolgozza ki, amelyet az Akadémia Elnöksége hagy jóvá.
- (3) A Doktori Tanács elnöke a doktori eljárást akkor indítja meg, ha a kérelmező igazolta, hogy tudományos fokozattal rendelkezik, kérelméhez csatolta az Akadémia tudományos osztályai által meghatározott, és a vonatkozó szabályzatokban ismertetett követelmények teljesítését igazoló mellékleteket, és azt a szellemi alkotását, amely mint kiemelkedő tudományos teljesítmény az MTA doktora cím odaítélésének alapja.
- (4) A doktori eljárás az alábbi, egymást követő szakaszokból áll:
  - a) a kérelem benyújtása,
  - b) a doktori habitusvizsgálat, azaz a kérelmező tudományos tevékenységének, személyi alkalmasságának minősítése, amelynek során véleményező a tudományos bizottság, javaslattevő a tudományos osztály, és dönt a Doktori Tanács,
  - c) bírálatra és védési eljárásra bocsátás, amelyről a Doktori Tanács dönt,
  - d) a doktori mű bírálata, amelyet három szakmailag illetékes bíráló végez,
  - e) a nyilvános vitára bocsátás, amelyre a három bíráló tesz javaslatot, a vitára bocsátásról a Doktori Tanács dönt,
  - f) a nyilvános vita, amelynek során a három bíráló véleményez, és a bíráló bizottság a tudományos osztálynak tesz javaslatot a cím odaítélésre,

- g) a cím odaítélése, amelyre az illetékes tudományos osztály tesz javaslatot a Doktori Tanácsnak, amely dönt a cím odaítéléséről.

Asz. 24. §

- (5) Az eljárás megindítása esetén a Doktori Tanács a tudományos teljesítmény elbírálására a kérelmet átadja a tudományág szerint illetékes tudományos osztálynak.
- (6) Ha a tudományos teljesítmény elbírálása több osztály illetékességi körébe tartozik, vagy egyik körébe sem sorolható, a Doktori Tanács az érintett osztályok álláspontja alapján olyan bizottságot alakít, amelyben különböző osztályokhoz tartozó, a benyújtott eredmények megítélésében leginkább illetékes személyek vesznek részt, hogy ők lássák el az egyébként az illetékes osztályra háruló feladatokat.
- (7) A Doktori Tanács az eljárás bármely szakaszában szakértőket kérhet fel véleményezésre. Az általuk készített szakértői véleményt a kérelmezővel ismertetni kell, és lehetővé kell tenni számára, hogy arra észrevételeket tegyen.
- (8) A Doktori Tanács az odaítélt címet visszavonhatja, ha azt állapítja meg, hogy a kérelmező más szellemi alkotását saját tudományos teljesítményeként feltüntetve, a doktori eljárásban résztvevőket megtévesztette (érdemtelenység). Eljárása során a Doktori Tanács az ugyanabban az ügyben bíróság által hozott, jogerős ítéletben foglaltakat köteles figyelembe venni. A Doktori Tanács a határozat meghozatala előtt meghallgatja a doktori cím viselőjét.
- (9) A Doktori Tanács bármely határozatának felülvizsgálata csak abban az esetben kérhető, ha az eljárás során eljárási szabályokat sértettek meg, és ez a szabálysértés az eljárásban hozott döntés eredményét befolyásolhatta.
- (10) Az eljárási szabály megsértése miatt benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Doktori Tanács háromtagú Ügyrendi Bizottsága vizsgálja meg.
- (11) Az Ügyrendi Bizottság elnökét és két tagját a Doktori Tanács a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának javaslata alapján, akadémikus vagy az MTA doktora címmel, vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tagok közül választja háromévi időtartamra. A bizottsági tagság egy alkalommal megújítható.

Ü. 19. §

Az Ügyrendi Bizottságnak nem lehet tagja olyan személy, aki a Doktori Tanácsnak tagja.

Asz. 24. §

- (12) Ha az Ügyrendi Bizottság az eljárási szabály megsértését állapítja meg, a Doktori Tanács hatályon kívül helyezi határozatát, és dönt az új eljárás lefolytatásáról, ellenkező esetben a felülvizsgálati kérelmet elutasítja.
- (13) A doktori eljárás során felmerülő etikai vétségek miatt benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Tudományetikai Bizottság vizsgálja meg. Az etikai vétség kivizsgálásának, és az etikai eljárás lefolytatásának részletes rendjét a Tudományetikai Bizottság ügyrendje tartalmazza.
- (14) A Doktori Tanács működésével összefüggő titkársági feladatokat a Doktori Tanács Titkársága látja el.

MTAtv. 8. §

- (3) Az MTA Magyarországon élő doktorainak tudományos teljesítményét és köztestületi munkáját az Akadémia havi tiszteletdíj folyósításával is elismerheti, amely az**

odaítéléstől kezdve életük végéig megilleti őket. Az MTA tiszteletdíjában részesülő doktori az Alapszabályban rögzített módon közreműködnek az Akadémia közfeladatainak ellátásában. Az MTA összes doktora tiszteletdíjának éves összege nem haladhatja meg az akadémikusok – teljes létszámra számított – éves tiszteletdíjának 1,8-szorosát.

Asz. 25. §

A doktori tiszteletdíj folyósításának felfüggesztésére a vonatkozó jogszabályban foglaltak az irányadók.

Ü. 20. §

Az Asz. 25. §-a körében a hazai tudományos életben való részvétel akadályozottságát a tudományos osztály titkárságán kell írásban bejelenteni, megjelölve annak várható időtartamát. A titkárság gondoskodik a további adminisztratív teendőik ellátásáról.

MTAtv. 8 §

- (4) A (3) bekezdésben meghatározott tiszteletdíj fedezetét az Akadémia költségvetési fejezetében elkülönítetten kell megállapítani.
- (5) Az e törvény hatálybalépése előtt odaítélt „tudomány doktora” fokozat és MTA doktora cím egyenértékű az e törvény hatálybalépése után megítélt MTA doktora címmel.
- (6) A Doktori Tanács külföldön szerzett tudományos fokozatot – érdemi vizsgálat után – csak akkor honosíthat, ha a fokozat egyenértékűségét a tudomány kandidátusa vagy a tudomány doktora magyar fokozattal nemzetközi egyezmény vagy szerződés mondja ki.

A Közgyűlés

MTAtv. 9. §

- (1) Az Akadémia Közgyűlését a hazai akadémikusok, valamint a nem akadémikus képviselők alkotják. Utóbbiak az Alapszabályban meghatározott módon közvetlen és titkos választással nyerik el tagságukat. Számuk legfeljebb 200 fő.

Asz. 26. §

- (1) A Közgyűlés nem akadémikus közgyűlési képviselőit a köztestület nem akadémikus tagjai választják.
- (2) A 200 nem akadémikus közgyűlési képviselő tudományági eloszlása a következő: 143 képviselői helyen az osztályok egyenlő arányban osztoznak, míg a további 57 hely az egyes osztályokhoz tartozó nem akadémikus köztestületi tagok arányában oszlik meg.
- (3) A tudományos osztályokra megállapított kereten belül a tudományos osztályok határozzák meg a tudományos bizottságokra jutó képviselői helyek számát. Az elosztás módját mindkét esetre a jelen Alapszabály 1. számú Mellékletének I. fejezete tartalmazza.
- (4) A Közgyűlés ülésén tanácskozási joggal részt vehetnek a kutatóközpontok és a kutatóintézetek (fő)igazgatói.

MTAtv. 9. §

- (2) A Közgyűlés a köztestület legfőbb döntéshozó testülete, amely
- a) elfogadja az Akadémia működésével kapcsolatos stratégiai elveket, és az Akadémia szervezetéről és működéséről szabályzatot alkot: az Alapszabályt;
  - b) elfogadja az Akadémia vagyongazdálkodásával kapcsolatos szabályokat, és dönt az Akadémia tulajdonában lévő ingatlanok elidegenítésének, megterhelésének, alapítványba vagy gazdasági társaságba nem pénzbeli hozzájárulásként való bevitelének, valamint használatba adásának elveiről;
  - c) megvitatja és elfogadja az Országgyűlés számára készülő beszámoló koncepcióját;
  - d) szakmai testületek előterjesztése alapján véleményt nyilvánít a hazai tudomány és a társadalom alapvető fontosságú kérdéseiről;
  - e) az Akadémia elnökének előterjesztése alapján jóváhagyja a következő évi akadémiai költségvetés irányelveit;
  - f) a Felügyelő Testület jelentése alapján jóváhagyja az előző évről szóló éves költségvetési beszámolót;
  - g) megválasztja az elnököt, az alelnököket, a főtitkárt és a főtitkárhelyetteset, valamint az e törvényben és az Alapszabályban meghatározott más tisztségviselőket;
  - h) megválasztja az Akadémia Vagyonkezelő Testületének, Doktori Tanácsának, Felügyelő Testületének, Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának és Tudományetikai Bizottságának a tagjait;
  - i) megválasztja az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsának (a továbbiakban: AKT) és az Akadémia Elnökségének a Közgyűlés által választandó tagjait;
  - j) a külön jogszabály szerinti alapítói jogkörében dönt költségvetési szervek és a Támogatott Kutatócsoportok Irodája (a továbbiakban: TKI) megalapításáról, átszervezéséről, átszervezéséről, megszüntetéséről.

Asz. 27. §

- (1) A Közgyűlés kizárólagos, át nem ruházható hatáskörei:
- a) elfogadja az Akadémia működésével kapcsolatos stratégiai elveket, és az Akadémia szervezetéről és működéséről szabályzatot alkot (Alapszabály);
  - b) elfogadja az Akadémia vagyongazdálkodásával kapcsolatos szabályokat, és dönt az Akadémia tulajdonában lévő ingatlanok elidegenítésének, megterhelésének, alapítványba vagy gazdasági társaságba nem pénzbeli hozzájárulásként való bevitelének, és használatba adásának elveiről;
  - c) megvitatja és elfogadja az Országgyűlés számára készülő beszámoló koncepcióját;
  - d) szakmai testületek előterjesztése alapján véleményt nyilvánít a hazai tudomány és a társadalom alapvető fontosságú kérdéseiről;
  - e) az Akadémia elnökének előterjesztése alapján jóváhagyja a következő évi akadémiai költségvetés irányelveit;
  - f) a Felügyelő Testület jelentése alapján jóváhagyja az előző évről szóló éves költségvetési beszámolót;
  - g) megválasztja az elnököt, az alelnököket, a főtitkárt, a főtitkárhelyetteset, és az e törvényben és az Alapszabályban meghatározott más tisztségviselőket;
  - h) megválasztja az Akadémia Vagyonkezelő Testületének, Doktori Tanácsának, Felügyelő Testületének, Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságának és Tudományetikai Bizottságának a tagjait;
  - i) megválasztja az AKT és az Akadémia Elnökségének a Közgyűlés által választandó tagjait;

- j) meghatározza a Vagyongazdálkodási Irányelveket;
  - k) véleményt nyilvánít az Akadémia elnökének az Akadémia 50 millió forint értéket meghaladó ingó- vagy ingatlanvagyonának elidegenítésére, megterhelésére vonatkozó tájékoztatójáról;
  - m) dönt költségvetési szerv alapításáról, megszüntetéséről, átalakításáról, átsorolásáról;
  - n) megállapítja a Közgyűlés által választott vezetők, valamint az MTA tv-ben és az Alapszabályban meghatározott testületek felelősségét;
  - o) jóváhagyja az MTA Doktori Szabályzatát;
  - p) megvitatja az elnök és az Elnökség, valamint az Alapszabályban meghatározott testületek beszámolóját.
- (2) A Közgyűlés a tisztségviselőket, és az állandó bizottságok tagjait titkos szavazással három évre választja. A tisztségviselők újraválasztása az MTA tv-ben és a jelen Alapszabályban meghatározott keretek között történik.
- (3) A választást jelölőbizottság készíti elő. A jelölőbizottságnak 22 tagja van; minden tudományos osztály két tagot választ: egyet a hazai akadémikusok közül, egyet pedig az osztály nem akadémikus közgyűlési képviselői közül. A bizottság első ülésén – tagjai közül – megválasztja elnökét és titkárát.
- (4) A jelölőbizottság feladata a tisztségviselők megválasztásában az, hogy befolyásolás nélkül felmérje a Közgyűlés tagjainak akaratát, és annak megfelelő jelölteket állítson.
- (5) A jelölőbizottság kidolgozza eljárási szabályzatát, amelyet az Elnökség hagy jóvá. A jelölőbizottság adminisztratív munkájával kapcsolatos teendőket az Elnöki Titkárság vezetője látja el.
- (6) A választást követő első ülésen – amelynek összehívásáról az Akadémia elnöke gondoskodik –, a közgyűlési állandó bizottságok tagjai maguk közül elnököt, a Doktori Tanácsnál társelnököt, és mindkét esetben (amennyiben szükséges) titkárt választanak.

Ü. 21. §

- (1) *Az Akadémia elnökének, alelnökeinek, főtítkárának, főtítkárhelyettesének (a továbbiakban: tisztségviselők), a választott akadémikus elnökségi tagoknak és a közgyűlési állandó bizottságok választott tagjainak a megválasztását előkészítő jelölőbizottság megbízatása a Közgyűlés által meghatározott időtartamra szól.*
- (2) *A jelölőbizottság a tisztségviselők és tagok jelölését a különböző megbízások időrendjének figyelembevételével, az alábbiak szerint készíti elő:*
- a) *A tisztségviselők, a három tudományterületet képviselő akadémikus elnökségi tagok és a Közgyűlés állandó bizottságaiba kerülő akadémikus tagok megbízatásának kezdő időpontja egybeesik.*
  - b) *A nem akadémikus közgyűlési képviselők közül választott elnökségi tagok és közgyűlési állandó bizottsági tagok megbízatásának kezdő időpontja a megválasztásuk időpontjával egyezik meg.*
- (3) *A jelölőbizottság a tisztségviselőket és az elnökségi tagokat megválasztó Közgyűlés előtt hat héttel korábban közli javaslatait a Közgyűlés tagjaival. A közgyűlés tagjai a körlevélben foglaltakkal kapcsolatban a kézhezvételtől számított két héten belül írásban, legalább negyven olyan közgyűlési tag aláírásával közölhetik észrevételeiket a jelölőbizottsággal, akik közül legalább húsz akadémikus.*
- (4) *Az egyes tisztségek betöltésére többes jelölést lehet alkalmazni.*
- (5) *Ha a Közgyűlés a jelölőbizottság valamelyik javaslatával nem ért egyet, akár aznapi, akár későbbi határidő megjelölésével a kifogásolt javaslat helyett új javaslat megtételére szólíthatja fel a jelölőbizottságot.*

Asz. 27. §

- (7) A bizottsági üléseket a bizottság elnöke hívja össze. A bizottsági tagok egyharmada a napirend megjelölésével maga is összehívhatja a bizottságot, ha a bizottság összehívására vonatkozó javaslatuknak az elnök nem tesz eleget.

- (8) Az állandó bizottságok tevékenységét eljárási szabályzat és ügyrend szabályozza. A bizottságok eljárási szabályzatukat és ügyrendjüket – megalakulásuk után legfeljebb 3 hónappal – jóváhagyásra az Elnökség elé terjesztik.
- (9) A közgyűlési állandó bizottságok évente beszámolnak a Közgyűlésnek tevékenységükről.

MTAtv. 9. §

(3) A megválasztott testületek feladatait, működésük eljárási szabályait az Alapszabály tartalmazza.

Asz. 28. §

- (1) A megválasztott testületek eljárási szabályzatát és ügyrendjét – amely nem lehet ellentétes a jelen Alapszabályban és az Ügyrendben foglaltakkal – a testületek maguk alkotják meg, és azokat az Akadémia Elnöksége hagyja jóvá.
- (2) A döntéshozó testületek szavazási módját a jelen Alapszabály 1. számú Mellékletének II. fejezete tartalmazza.

Az Akadémia Doktori Tanácsa

Asz. 29. §

- (1) A Doktori Tanács feladata a Magyar Tudományos Akadémia doktora (MTA doktora) cím odaítélése a cím megszerzésének feltételeit teljesítő személyek számára, továbbá az Asz. 24. § (8) bekezdése szerinti érdemtelenység esetén a cím visszavonása.
- (2) A Doktori Tanácsnak 22 tagja van. A tanács tagjává az Akadémia hazai tagja vagy az MTA doktora címmel, vagy azzal egyenértékűnek minősített tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tag választható.
- (3) A Doktori Tanács tagjait a tudományos osztályok jelölik, osztályonként egy főt az Akadémia hazai tagjai közül, egy főt a köztestület nem akadémikus, de MTA doktori címmel rendelkező tagjai közül. A tudományos osztályok egy-egy póttagot is jelölnek. A tagokat és a póttagokat három évre választják, és a tag legfeljebb egy alkalommal újraválasztható.

A Felügyelő Testület

Asz. 30. §

- (1) A Felügyelő Testület feladata az akadémiai gazdálkodás szabályszerűségének és ésszerűségének ellenőrzése, az Akadémia éves költségvetési irányelveinek, az éves költségvetési beszámolónak a vizsgálata. Állásfoglalásairól és véleménynyilvánításairól a Közgyűlés számára jelentést készít.
- (2) Az Akadémia elnöke és főtitkára a döntések előkészítéséhez előzetes állásfoglalást és véleményt kérhet a Felügyelő Testülettől.
- (3) A Felügyelő Testületnek 7, a gazdálkodásban, a pénzügyekben és a tudományszervezésben jelentős szakismerettel, tapasztalattal rendelkező választott tagja van, akik közül legalább 4 a köztestület tagja. A tagokat – a jelölőbizottság ajánlása alapján – három évre választják, és a tag legfeljebb egy alkalommal újraválasztható. A Felügyelő Testület maga választja meg elnökét a köztestületi tagok közül.
- (4) A Felügyelő Testületnek nem lehet tagja:
  - a) az Akadémia tisztségviselője,

- b) aki az Akadémiával vagy az Akadémia intézetei, intézményei közül bármelyikkel közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszonyban vagy munkaviszonyban áll,
  - c) aki a Vagyonkezelő Testület tagja,
  - d) aki az AKT vagy az AKT szakbizottságának tagja.
- (5) A Felügyelő Testület feladatainak ellátása érdekében az Akadémia tisztségviselőitől és vezető beosztású alkalmazottaitól jelentést vagy felvilágosítást kérhet, az Akadémia és az akadémiai intézmények pénzügyi és számviteli nyilvántartásait és iratait megvizsgálhatja, vagy – az Akadémia költségén – szakértővel megvizsgálathatja. A Felügyelő Testület a költségvetési terv és az éves költségvetési beszámoló tartalmára vonatkozóan szempontokat dolgozhat ki az Akadémia számára.
- (6) Ha az Akadémia alapvető vagyoni érdekei ezt megkövetelik, a Felügyelő Testület javasolhatja az elnöknek az Elnökség vagy a Közgyűlés összehívását. Amennyiben e javaslat megtétele után hat héten belül az elnök nem hívja össze az Elnökséget vagy a Közgyűlést, a Felügyelő Testület a napirend megjelölésével összehívhatja az Elnökséget vagy a Közgyűlést.
- (7) A Felügyelő Testület saját működési szabályzatot és ügyrendet dolgoz ki.
- (8) A Felügyelő Testület szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik.
- (9) A Felügyelő Testület titkársági feladatainak ellátásáról az MTA Titkársága gondoskodik.

Asz. 31. §

A Vagyonkezelő Testület

- (1) A testület feladata az Akadémia vagyoni érdekeinek hatékony érvényesítését szolgáló gazdálkodás elősegítése. Ennek keretében a Vagyonkezelő Testület különösen a következő feladatokat látja el:
- a) a Közgyűlés által elfogadott Vagyongazdálkodási Irányelvek alapján kidolgozza és karbantartja az Akadémia Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatát,
  - b) a Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatban foglaltaknak megfelelően kidolgozza az akadémiai intézmények vagyonhasználatának és vagyonhasznosításának szabályait,
  - c) a Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatban rögzített elvek és hatáskörök keretei között – az Akadémia elnökének a vagyon értékesítésével kapcsolatban jogszabályban, és jelen Alapszabályban rögzített jogosítványait nem érintve – véleményezi az Akadémia vagyonát érintő eladásra, beszerzésre vagy cserére vonatkozó, a Közgyűlés által meghatározott értékhatár feletti előterjesztéseket,
  - d) véleményezi a szellemi vagyon kezelésére vonatkozó eljárásokat.
- (2) A Vagyonkezelő Testületnek 7 tagja van. A testület tagjának olyan személy választható, aki a vagyonkezeléshez megfelelő képzettséggel, végzettséggel és szakismerettel, tapasztalattal rendelkezik. A megválasztásnak nem feltétele a köztestületi tagság. A megbízás három évre szól. A testület tagjai egy alkalommal újraválaszthatók. A Vagyonkezelő Testület tagjai maguk közül választják meg a testület elnökét.
- (3) A Vagyonkezelő Testület saját működési szabályzatot és ügyrendet dolgoz ki. A Vagyonkezelő Testület szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik. A Vagyonkezelő Testület titkársági feladatainak ellátásáról az MTA Titkársága gondoskodik.
- (4) A Vagyonkezelő Testület szükség esetén külső szakértőt is igénybe vesz.
- (5) A Vagyonkezelő Testület évente köteles beszámolni tevékenységéről a Közgyűlésnek.

A Tudományetikai Bizottság

Asz. 32. §

- (1) A Tudományetikai Bizottság feladata, hogy a tudományos kutatás szabadságának, a tudományos közélet tisztaságának védelmében állást foglaljon tudományetikai elvi kérdésekben.
- (2) A Tudományetikai Bizottságnak 22 tagja van. A Tudományetikai Bizottság tagjait a tudományos osztályok jelölik, osztályonként egy főt az Akadémia rendes vagy levelező tagjai közül, egy főt pedig a köztestület nem akadémikus tagjai közül.
- (3) A Tudományetikai Bizottság konkrét ügyekben is eljárhat, ha mind a panasztevő, mind pedig az a személy, akivel szemben a panaszt benyújtották, írásban kijelenti, hogy aláveti magát a bizottság eljárásának. Az Akadémia köztestületének tagjai, az MTA doktora címre pályázók, és a doktori eljárásban közreműködők kötelesek alávetni magukat a bizottság eljárásának. A bizottság ilyen esetekben jogi szakértő véleményét is meghallgathatja, és azt figyelembe veheti.

A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság

Asz. 33. §

- (1) A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság feladata az Akadémia és intézményei kiadói politikájának összehangolása, a könyv- és folyóiratkiadás támogatására elkülönített költségvetési forrásokkal való hatékony gazdálkodás elősegítése.
- (2) Az Akadémia által alapított magyar és idegen nyelvű folyóiratok alapítói jogát – a bizottság véleményének meghallgatásával – az Akadémia elnöke gyakorolja.
- (3) A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságnak tizenhat tagja van. Elnökét és – az egyes tudományos osztályok által jelölt – 11 akadémikus-könyvfelelőst a Közgyűlés választja meg. Az Akadémia Elnöki Titkárságának vezetője, az Akadémiai Könyvtár főigazgatója, az MTA Titkárság Pénzügyi Főosztályának vezetője, az Akadémiai Kiadó Zrt. képviselője tanácskozási joggal vesz részt a bizottság munkájában. A bizottság titkársági feladatait az MTA Titkársága látja el.

MTAtv. 9. §

- (4) **A Közgyűlés és az osztályok munkájában a Közgyűlés minden tagját azonos jogok illetik meg, kivéve, hogy az Akadémia tagjainak megválasztásában csak a hazai akadémikusok vesznek részt, az osztályokon doktori eljárásokban pedig csak a hazai akadémikusok és az MTA doktora címmel rendelkező nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazhatnak.**

Asz. 34. §

- (1) A közgyűlési képviselőknek megválasztott nem akadémikus köztestületi tagok a Közgyűlésen, továbbá annak a tudományos osztálynak és bizottságnak az ülésein vesznek részt szavazati joggal, amelyben nyilvántartják őket, kivéve, hogy az Akadémia tagjainak megválasztásában csak a hazai akadémikusok vesznek részt, az osztályokon doktori ügyekben pedig csak a hazai akadémikusok és az MTA doktora címmel rendelkező nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazhatnak.
- (2) A területi bizottság tagjainak megválasztott nem akadémikus köztestületi tagok szavazati joggal vesznek részt a bizottság ülésein.

MTAtv. 9. §

- (5) Az Akadémia évente legalább egyszer Közgyűlést tart.**
(6) A Közgyűlést a napirend megjelölésével az Akadémia elnöke hívja össze.

Asz. 35. §

- (1) Az elnököt a Közgyűlés előkészítésében az alelnökök, a főtitkár, az Elnökség és a Vezetői Kollégium segíti. Az Elnökség e tevékenysége során a tudományos osztályokra támaszkodik.
 (2) A Közgyűlés szervezését és adminisztrációját az MTA Titkársága végzi.

Ü. 22. §

- (1) *A Közgyűlés napirendjére javasolt nagyobb jelentőségű írásos egyéni indítványokat úgy kell előkészíteni, hogy az osztályok előzetesen megvitathassák, és állást foglalhassanak róluk. Az ilyen természetű indítványokat a Közgyűlés megtartásának időpontja előtt legalább hatvan nappal el kell juttatni az elnökhöz, hogy ő azokat az osztályokhoz továbbíthassa. Amennyiben az osztályoknak volt módjuk állást foglalni, ebben a tárgyban a Közgyűlés elé további egyéni indítványt vagy javaslatot nem lehet tenni.*
 (2) *A Közgyűlést úgy kell előkészíteni, hogy a szavazásra jogosultak annak időpontjáról és tervezett napirendjéről az ülés időpontja előtt legalább harminc nappal tudomást szerezzenek, az írásos előterjesztéseket pedig az ülés időpontja előtt 8 nappal megismerhessék.*
 (3) *Azokat az egyéb írásos indítványokat, amelyek a Közgyűlés előtt legalább három munkanappal, legalább húsz közgyűlési tag aláírásával az Elnöki Titkárságra beérkeztek, a Közgyűlés előtt másolatban a szavazásra jogosultak rendelkezésére kell bocsátani. Hasonlóan kell eljárni az egyéni vagy húsznál kevesebb tag aláírásával tett javaslatok esetében is, ha az illetékes osztályelnök ellátta őket kézzeljeggyel.*
 (4) *A Közgyűlés, ha a téma indokolja, a tudományterületeknek megfelelő három szekcióban is ülésezhet. A szekciók javaslataikat határozathozatalra a Közgyűlés elé terjesztik.*

MTAtv. 9. §

- (7) A Közgyűlés összehívását kezdeményezheti – a napirend megjelölésével, írásban – a Közgyűlésen szavazásra jogosultak egyötöde is. A Közgyűlést az elnöknek ilyenkor az összehívás kérésének kézhezvételétől számított hatvan napon belül kell összehívnia.**
(8) A Közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a szavazásra jogosultak több mint fele jelen van.

Ü. 23. §

- (1) *A Közgyűlés határozatképességét a jelenléti íveken szereplő aláírások ellenőrzése után a tudományos osztályok titkárainak írásbeli jelentése alapján az Elnöki Titkárság vezetőjének írásban kell közölnie az Akadémia elnökével.*
 (2) *A Közgyűlés ülését az elnök vezeti.*
 (3) *Az Akadémia elnökének javaslatára a Közgyűlés nyílt szavazással dönt az elnököt munkájában segítő levezető elnök vagy elnökök (a továbbiakban: levezető elnök) személyéről.*
 (4) *A Közgyűlés határozatképességét a levezető elnök jelenti a Közgyűlésnek, amely ezt határozatban állapítja meg.*
 (5) *A közgyűlési alkalmi bizottságok kiküldésére a levezető elnök tesz javaslatot, a Közgyűlés pedig nyílt szavazással dönt róla.*
 (6) *Az ülésen a hozzászólás szándékát a levezető elnöknel írásban jelezni kell. A hozzászólás időtartamát a vita jellegének megfelelően a Közgyűlés határozatban korlátozhatja. Az elnöki, főtitkári és egyéb előterjesztői válaszadásra az időkorlátozás szabályát nem kell alkalmazni.*

MTAtv. 9. §

- (9) A Közgyűlés a határozatait a jelen levő szavazásra jogosultak több mint felének igen szavazatával hozza. Az Alapszabály elfogadásához és módosításához a határozatképes Közgyűlésen jelen levő szavazásra jogosultak több mint kétharmadának igen szavazata szükséges.**

Asz. 36. §

A Közgyűlés határozatai az Akadémia minden testületére, tisztségviselőjére, tagjára, valamint a külön törvény szerinti irányítási jogkörében az Akadémia által alapított költségvetési szervekre kötelezőek.

Ü. 24. §

- (1) *A Közgyűlés határozatot hoz a megtárgyalt kérdésekről, az eléje terjesztett indítványokról, javaslatokról. A szavazás elrendelésére a levezető elnök jogosult. A határozatokat írásba kell foglalni, és a levezető elnöknek azokat ki kell hirdetnie. A határozatokat az Akadémiai Értesítőben közzé kell tenni.*
- (2) *Személyi ügyekben titkosan kell szavazni. Ha azonban olyan személyi ügyről van szó, amely csak a döntés előkészítést szolgáló munkaszervezéssel függ össze (pl. szavazathitelesítő bizottság kiküldése), nyílt szavazás is elrendelhető.*
- (3) *A Közgyűlés levezető elnöke bármely kérdésben titkos szavazást rendelhet el.*
- (4) *Ha titkos szavazáshoz szavazólapok használatára került sor, úgy azokat az eredmény hitelesítése és kihirdetése után meg kell semmisíteni.*
- (5) *A Közgyűlés Szavazathitelesítő Bizottságot nevez ki. A Szavazathitelesítő Bizottság a szavazatszámolást is elvégezheti.*
- (6) *A Közgyűlés levezető elnöke a szavazás elrendelése előtt köteles részletes és egyértelmű tájékoztatást adni a szavazás módjáról, a szavazás érvényességének és eredményességének feltételeiről.*
- (7) *Érvénytelen az a szavazat, amelyből nem lehet kétséget kizáróan megállapítani a szavazó szándékát, és az is, amelyet a (8) bekezdésben foglaltak megsértésével adtak le.*
- (8) *Személyre vonatkozó szavazásban tartózkodni nem lehet. Amennyiben egyetlen jelöltről kell szavazni, az érintett személy nem vehet részt a szavazásban.*
- (9) *Ha egyidejűleg több jelölt közül kell választani, azt a személyt kell megválasztottnak tekinteni, akire a szavazásra jogosult jelenlévőknek több mint a fele „igen”-nel szavazott. Ha egyik jelölt sem nyerte volna el az „igen” szavazatoknak a megválasztáshoz előírt arányát, a szavazást meg kell ismételni.*
- (10) *A megismételt szavazáson csak azokról – az első szavazás után újabb szavazással meghatározott számú, legtöbb szavazatot kapott – jelöltekről lehet szavazni, akik az első szavazás során a legtöbb „igen” szavazatot kapták. A megválasztáshoz a második körben is annyi „igen” szavazatot kell elnyerni, amennyi meghaladja a szavazásra jogosult jelenlévők felét.*
- (11) *Amennyiben a második szavazás is eredménytelen, úgy a második körben legtöbb szavazatot kapott jelöltek közül újabb szavazással kiválasztott jelöltekre további szavazás tartható, vagy a Közgyűlés jogosult úgy határozni, hogy a szavazást elnapolja.*
- (12) *Ha több személyt kell ugyanolyan tisztségre megszavazni, egyszerre kell rájuk szavazni. Ilyenkor azok tekintendők megválasztottnak, akik elnyerték a szavazatok többségét, és sorrendben a legtöbb „igen” szavazatot kapták. Ha több személy kapott azonos számú „igen” szavazatot, közöttük a sorrendet a „nem” szavazatok emelkedő sorrendje határozza meg. Ha ez sem dönt, és/vagy nincs elég jelölt megszavazva, a meg nem választott jelöltekre szükségképpen új szavazást kell elrendelni.*
- (13) *A szavazás eredményét az ülés elnöke állapítja meg és hirdeti ki.*
- (14) *A Közgyűlés írásban foglalt határozatait jóváhagyás végett a határozatok szövegezésével megbízott alkalmi bizottság elnöke olvassa fel a Közgyűlésen.*

- (15) Ha a határozat terjedelme, jellege, tartalmi megfogalmazásának szabatosága megkívánja, a határozatok végleges szövegének megállapítására a Közgyűlés az Elnökséget hatalmazhatja fel.
- (16) A Közgyűlésen elhangzottakról szó szerinti jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvvel azonos értékű az ülésen készített hangfelvétel. A jegyzőkönyvet a Közgyűlés azon két jelen lévő tagja hitelesíti aláírásával, akiket a levezető elnök javaslatára a Közgyűlés ezzel megbízott. A Közgyűlés tagjainak joguk van az ülésről készített jegyzőkönyvbe betekinteni, arról jegyzetet készíteni vagy a hangfelvételt meghallgatni.
- (17) Külön szabályozás hiányában az elnökségi ülés, az osztályülés és a tudományos bizottsági ülés határozatképességét és szavazási rendjét is hasonlóképpen lehet megállapítani.

Asz. 37. §

- (1) Az Akadémia Ügyrendjét a Közgyűlés fogadja el. Az Akadémia Ügyrendjének elfogadásához és módosításához a határozatképes Közgyűlésen jelen levő szavazásra jogosultak több mint felének az „igen” szavazata szükséges.
- (2) Az Alapszabály vagy Ügyrend módosítása csak abban az esetben lehetséges, ha ez a Közgyűlés összehívásakor szerepel a napirendi pontok között.

Ü. 25. §

- (1) Az Akadémikusok Gyűlését a hazai akadémikusok, valamint az Akadémia külső és tiszteleti tagjai alkotják. Szavazati joggal a hazai akadémikusok rendelkeznek. Az Akadémikusok Gyűlése általában a Közgyűlés idején ülésezik.
- (2) Össze kell hívni az Akadémikusok Gyűlését abban az esetben is, ha azt az Elnökség javasolja, vagy ha ezt a hazai tagok egyharmada a napirend megjelölésével az elnöktől írásban kéri.
- (3) A határozatképesség megállapításához a 70. életévükön túli, távol levő akadémikusok számát nem kell figyelembe venni.
- (4) Az Akadémikusok Gyűlésére egyebekben a Közgyűlés ülésére vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a jegyzőkönyvet az ülésen jelen lévő két hazai tag hitelesíti.
- (5) A nem akadémikus közgyűlési képviselők gyűlése három szekcióból áll, amelyek a társadalomtudományi, a matematikai és természettudományi, valamint az élettudományi tudományterületek képviselőit foglalják magukban.
- (6) Minden szekció titkosan egy-egy tagot jelöl a saját tagjai közül három évre az Akadémia Elnökségébe. A jelöltekről a Közgyűlés szavaz. A szekció jelölő ülése akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A gyűlés bármelyik tagja javasolhat jelöltet. Titkos szavazás után az lesz a szekció jelöltje, aki a szavazatok többségét elnyeri.
- (7) A szavazás többfordulós, s azt az akadémiai tisztségviselők megválasztásának szavazási rendje szerint kell lebonyolítani. A szavazatok számlálását az elnök javaslatára a gyűlés által megválasztott háromtagú bizottság végzi, amelynek egyetlen jelölt sem lehet tagja.
- (8) A szekcióüléseket az illetékes elnökségi tag hívja össze és vezeti. A szekcióülést a tagok egyharmadának indítványára össze kell hívni.

MTAtv.

A tudományos osztály

MTAtv. 10. §

- (1) A tudományos osztály az Akadémiának egy tudományág vagy egymáshoz közel álló több tudományág képviselőit magában foglaló egysége. A tudományos osztályok számát és elnevezésüket az Alapszabály rögzíti.

Asz. 38. §

- (1) A tudományos osztály az Akadémia köztestületi struktúrájának alapeleme. Új tudományos osztály létrehozásáról, meglévő tudományos osztályok átszervezéséről, összevonásáról, megszüntetéséről a Közgyűlés dönt.
- (2) Az Akadémia tudományos osztályai a következők:
  - I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya
  - II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya
  - III. Matematikai Tudományok Osztálya
  - IV. Agrártudományok Osztálya
  - V. Orvosi Tudományok Osztálya
  - VI. Műszaki Tudományok Osztálya
  - VII. Kémiai Tudományok Osztálya
  - VIII. Biológiai Tudományok Osztálya
  - IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya
  - X. Földtudományok Osztálya
  - XI. Fizikai Tudományok Osztálya

MTAtv. 10. §

- (2) **A tudományos osztály tagjai az osztály tudományterületén megválasztott akadémikusok és nem akadémikus közgyűlési képviselők.**
- (3) **A tudományos osztály az Alapszabályban meghatározott módon maga választja meg elnökét és elnökhelyettesét.**

Asz. 38. §

- (3) A tudományos osztály a hazai akadémikus tagok közül három évre osztályelnököt és osztályelnök-helyettes(ek)e)t választ. A megbízatás idejének lejártával a tisztséget betöltők egy alkalommal újraválaszthatók.
- (4) Az osztályülést az osztályelnök hívja össze, és elnököl azon. Az osztályelnök köteles összehívni az osztályülést, ha ezt az osztály akadémikus tagjainak legalább 20%-a írásban kéri.
- (5) Az osztályelnök képviseli a tudományos osztályt, összehangolja az osztályhoz tartozó tudományos bizottságok munkáját, beszámol az osztálynak a két ülés között megtett intézkedésekről, megküldi jóváhagyásra az Elnökségnek az osztályügyrendet, illetőleg annak módosításait, tájékoztatja az Akadémia elnökét vagy illetékes alelnökét az osztálynak a más osztályok vagy az Akadémia egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről.
- (6) Több osztályt érintő, multidiszciplináris tudományok esetében az Akadémia érintett osztályai együttesen gondoskodnak arról, hogy elősegítsék e területek fejlődését.

Ü. 26. §

- (1) *Az osztályelnököt távollétében az osztályelnök-helyettes helyettesíti.*
- (2) *Az osztály elnöke és elnökhelyettese tevékenységükért az osztálynak felelnek.*
- (3) *A tudományos titkár az osztálytitkárság vezetőjeként – az osztályelnök elvi irányításával – ellátja a tudományos osztályok működésével összefüggő titkársági, tudományos szervezési feladatokat.*

MTAtv. 10. §

- (4) A tudományos osztály ellátja az Akadémia közfeladataiból a tudományterületét érintő teendőket. Ezeket a feladatokat az Alapszabály rögzíti.
- (5) A tudományos osztály értékeli a tudományterületéhez tartozó akadémiai kutatóhelyek szakmai beszámolóit.

Asz. 39. §

- (1) A tudományos osztály
- a) figyelemmel kíséri, segíti és értékeli a tudományágban folyó tudományos tevékenységet,
  - b) közreműködik az akadémiai kutatóintézetek munkájának értékelésében, és az intézetek igazgatóinak kiválasztásában,
  - c) számon tartja a tudományág kutatóhelyeit, egyetemi és más tudományos műhelyeit, továbbá az ezeken kívül működő kutatókat,
  - d) kapcsolatot tart a tudományághoz tartozó tudományos társaságokkal,
  - e) tudományos üléseket szervez,
  - f) állást foglal és véleményt nyilvánít a tudományág körébe tartozó vagy a tudományág szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési és személyi kérdésekben,
  - g) az Akadémia elnökének vagy az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának felkérésére állást foglal és véleményt nyilvánít a tudományág területét kutató akadémiai intézetek és támogatott kutatócsoportok tevékenységéről,
  - h) kidolgozza az MTA doktora cím elnyerésének az osztályra vonatkozó követelményrendszerét, közreműködik az MTA doktora tudományos cím odaítélése tárgyában megindult eljárásokban,
  - i) az illetékességi körébe tartozó közttestületi tagok felvételével, besorolásával, nyilvántartásával, felfüggesztésével, lemondásával kapcsolatos feladatokat is ellátja,
  - j) lebonyolítja az osztály által az AKT-ba és a Közgyűlés állandó bizottságaiba küldendő tagok jelölésének eljárását,
  - k) kapcsolatot tart a határon túli magyar tudományosság képviselőivel, a közttestület külső tagjaival,
  - l) dönt az osztály illetékességi (feladat) körébe tartozó díjak odaítéléséről; javaslattevőként vagy véleményezési jogkörben az osztály illetékességi körébe tartozó, de nem az osztály által adományozott díjak odaítélésében is közreműködhet.

Ü. 27. §

- (1) A tudományos osztály évente legalább kétszer tudományos ülést szervez.
- (2) Az osztályhoz tartozó tudományos bizottságok felsorolását az osztály ügyrendje tartalmazza.
- (3) A tudományos osztály munkájában tanácskozási joggal vehetnek részt az osztályhoz tartozó külső és tiszteleti tagok, az osztályhoz tartozó intézetek igazgatói (főigazgatói), és a tudományos bizottságok elnökei. Számukra az osztály a programjairól értesítést (meghívót) küld.

Asz. 39. §

- (2) A tudományos osztály önállóan, de a Közgyűlés határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit.
- (3) A tudományos osztály – esetleg szakértők részvételével – osztályülésein tárgyalja meg a tudományág kérdéseit és eredményeit, valamint az osztályt érintő közéleti, szervezeti és működési kérdéseket.

Ü. 27.§

- (4) *A tudományos osztály általában havonta, de legalább negyedévenként ülést tart (rendes osztályülés). Rendkívüli osztályülést kell összehívni, ha azt az osztály hazai akadémikus tagjainak legalább 20 %-a indítványozza.*
- (5) *A rendes osztályülés napirendjére az osztályelnök tesz javaslatot, amelyet az osztályülés szavazással fogad el. A rendes osztályülés napirendjét – a szavazás alapján – az osztályelnök állapítja meg. Az osztályelnök készíti elő és vezeti le az ülést. Az ülés időpontját úgy kell kintűzni, hogy a meghívottak kellőképpen felkészülhessenek a tárgyalásra.*
- (6) *Az osztályülésre meg kell hívni az Akadémia elnökét, tudományterületileg illetékes alelnökét, főtákarát és főtákarhelyettesét.*
- (7) *A tudományos osztályon szavazásra jogosultak számából a tartósan külföldön tartózkodók számát és a 70 éven felülieket, ha nincsenek jelen, le kell vonni. Az osztály akkor határozatképes, ha a szavazásra jogosultaknak több mint a fele jelen van.*
- (8) *A tudományos osztályok rendszeresen értékelik a tudományágukhoz tartozó szakterületek nemzetközi fejlődését, és javaslatokat tesznek a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának a kapcsolattartás tartalmi vonatkozásaira.*
- (9) *A tudományos osztály az AKT-től kapja meg a beszámolókat, a külső tanácsadó testületek értékelését és az AKT ahhoz fűzött megjegyzéseit, azokat kiegészíti, majd megküldi az AKT elnökének.*

Asz. 39. §

- (4) Kizárólag az osztályülés hatáskörébe tartozik
  - a) a tudományos osztály elnökének és elnökhelyettesének megválasztása és felmentése, beszámolójának jóváhagyása,
  - b) a levelező tagságra, a rendes tagságra, a külső tagságra és a tiszteleti tagságra való javaslatétel,
  - c) a tudományos osztály tanácskozási jogú tagjainak (három évre szóló) megválasztása,
  - d) az MTA doktora tudományos cím odaítélését célzó eljárásokban az illetékes tudományos bizottság kijelölése, a tudományos bizottság közreműködésével a kérelmező doktori habitusának – azaz tudományos munkásságának és szakmai alkalmasságának – értékelése, javaslatétel a Doktori Tanács számára a kérelmező habitusának megítélésére, a szakmailag illetékes bírálókra és a bírálóbizottságra, továbbá a bírálóbizottságnak a nyilvános vita lefolytatása után készített véleménye alapján javaslatétel a Doktori Tanács számára az érdemi döntésre,

Ü. 27. §

- (10) *Az osztályelnök és osztályelnök-helyettes választására hivatott osztályülés választással kapcsolatos szakaszát a tudományterületileg illetékes alelnök vezeti le. Ennek előkészítésére a tudományos osztály jelölőbizottságot választ, amelynek személyi összetételét, megbízatása időtartamát és eljárását az osztály állapítja meg.*
- (11) *A doktori cím odaítélési eljárásában a tudományos osztály az illetékes tudományos bizottság előkészítése alapján javaslatot tesz a bírálóbizottság tagjaira. A doktori ügyeket tárgyaló osztályülésekre az illetékes tudományos bizottság képviselőjét meg kell hívni. A tudományos osztály a doktori cím megszerzésére irányuló eljárásban kialakított, részletes indokolással ellátott javaslatairól rövid időn belül tájékoztatja a Doktori Tanácsot, a nyilvános vita eredményének ismeretében javaslatot tesz a Doktori Tanácsnak a doktori cím odaítélése kérdésében.*

Asz. 39. §

- [(4) Kizárólag az osztályülés hatáskörébe tartozik]
- e) tudományos bizottság (munkabizottság) létesítése, elnevezésének, tudományterületi illetékességének és szavazati jogú tagjai számának meghatározása, tudományos bizottság (munkabizottság) megszüntetése,
  - f) a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottsággal egyetértésben a tudományos osztály könyv- és folyóiratkiadási politikájának kialakítása, és a tudományos osztály számára tervezett, illetőleg rendelkezésre álló keretösszegegen belül döntés könyvek és folyóiratok támogatásáról,

Ü. 27.§

(12) Az osztály az éves kiadványtervek rangsorolási javaslatát a tudományos bizottságokkal egyetértésben alakítja ki.

Asz. 39. §

- [(4) Kizárólag az osztályülés hatáskörébe tartozik]
- g) az osztály és a tudományos bizottságok beszámoló jelentéseinek és a tudományági helyzetelemzéseknek a jóváhagyása, továbbá az osztály véleményének kinyilvánítása a hozzájuk tartozó akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok munkájáról,
  - h) az osztályügyrend elfogadása,

Ü. 27. §

(13) A tudományos osztály külön szabályzatba (osztályügyrend) foglalja működésének eljárási szabályait. Az osztályügyrend nem lehet ellentétes az Akadémia Alapszabályával és Ügyrendjével. Az elfogadott osztályügyrendet meg kell küldeni az Akadémia elnökének.

Asz. 39. §

- [(4) Kizárólag az osztályülés hatáskörébe tartozik]
- i) meghatározott feladat ellátására állandó vagy alkalmi bizottság létrehozása, megszüntetése, más osztállyal vagy nem akadémiai szervvel, intézménnyel közös feladatot ellátó közös bizottság létrehozásának, megszüntetésének jóváhagyása,
  - j) tagok jelölése akadémiai bizottságokba.
- (5) Interdiszciplináris bizottságokról és osztályhoz tartozásukról az alapító osztályok közösen döntenek.

Tudományos bizottságok

Asz. 40. §

- (1) A tudományos bizottság az Akadémiának – a jelen törvényben meghatározott célok érdekében – egy-egy szakterületet képviselő, vagy szakterületeket összekapcsoló (interdiszciplináris) egysége.
- (2) A tudományos bizottság ellátja az Akadémia feladataiból és az osztály megbízásából a szakterületre jutó teendőket.
- (3) A bizottság
  - a) figyelemmel kíséri az általa gondozott tudományág hazai helyzetét,

- b) tudományos üléseket szervez,
- c) állást foglal és véleményt nyilvánít a tudományág körébe tartozó vagy a tudományág szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési és személyi kérdésekben,
- d) ha a tudományos osztály(ok) felkéri(k), véleményt nyilvánít a szakterületén működő akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok tevékenységéről,
- e) a szakterület nevében javaslatot tesz a tudományos osztály könyv- és folyóiratkiadási tervére,
- f) részt vesz az MTA doktora cím odaítélése iránt indult eljárásokban, nyilatkozik a kérelmező habitusáról, a doktori eljárásban az Alapszabály szerinti véleményezési jogkört gyakorol, ezáltal segíti a tudományos osztályt javaslatának kialakításában.

Ü. 28. §

- (1) *A véleményének kialakításához szükséges adatokat a megkeresés után a tudományos osztály bocsátja a tudományos bizottság rendelkezésére.*
- (2) *A tudományos bizottság munkáját a tudományos osztály titkársága segíti.*

Asz. 40. §

- (4) Az Akadémia rendes és levelező tagjai, valamint nem akadémikus közgyűlési képviselők tagjai azoknak a bizottságoknak, amelyek hatókörébe tudományos tevékenységük besorolható. A tudományos bizottságok többi tagját a szakterülethez tartozó köztisztviselői tagok választják meg. A tudományos bizottság tagjainak megbízatása három évre szól, és korlátlan alkalommal újraválaszthatók.
- (5) A tudományos bizottság önállóan, de a Közgyűlés és az illetékes tudományos osztály határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit.
- (6) A tudományos bizottság – szükség szerint szakértők részvételével – bizottsági ülésen tárgyalja meg szakterülete kérdéseit és eredményeit, valamint az őt érintő közéleti, szervezeti és működési kérdéseket.

Ü. 28. §

- (3) *A tudományos bizottságok értékelik szakterületük nemzetközi fejlődését, és tartalmi javaslatokat tesznek az osztálynak.*

Asz. 40. §

- (7) A bizottsági ülés akkor határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagoknak több mint a fele jelen van. A bizottság ülésén a szavazásra jogosultak számából a tartósan külföldön tartózkodók számát és a 70 éven felülieket, ha nincsenek jelen, le kell vonni. A határozathozatal az ügyrend elfogadása és módosítása esetében a jelen lévő, szavazásra jogosultak kétharmados szótöbbségével, egyébként – az ügyrend eltérő rendelkezése hiányában – a jelen lévő, szavazásra jogosultak egyszerű szótöbbségével történik. Szavazategyenlőség esetén a bizottság elnökének szavazata dönt.

Ü. 28. §

- (4) *A tudományos bizottság által létrehozott munkabizottság vagy albizottság megalakításához és működtetéséhez külső köztisztviselői és nem köztisztviselői tagokat is be lehet vonni.*

Asz. 40. §

- (8) A tudományos bizottsági ülés kizárólagos hatáskörébe tartozik
  - a) a tudományos bizottság elnökének, elnökhelyetteseinek és titkárának megválasztása és felmentése, a bizottság elnöke beszámolójának jóváhagyása,
  - b) a szakterületre vonatkozó helyzetelemzések jóváhagyása,
  - c) kapcsolattartás az Akadémia területi bizottságainak szakbizottságaival,
  - d) a szakterületre vonatkozó könyv- és folyóiratkiadási javaslat elfogadása,
  - e) a tudományos osztály számára készülő javaslatok megvitatása és elfogadása,
  - f) az Ügyrend 11. § (2) bekezdése szerinti közreműködés a köztisztületbe való felvételi eljárásban,
  - g) a bizottsági ügyrend elfogadása.
- (9) A bizottsági ülés a tagok közül hároméves időtartamra megválasztja a bizottság elnökét, elnökhelyetteseit és titkárát. A megválasztott tisztségviselők mandátumuk lejártával egy alkalommal újraválaszthatók.
- (10) A tudományos osztály elnöke nem választható meg tudományos bizottság elnökének.
- (11) A bizottsági elnök hívja össze a bizottsági ülést, elnököl az ülésen, képviseli a bizottságot, beszámol a bizottságnak a két ülés között végzett tevékenységéről, megküldi a tudományos osztálynak a bizottsági ügyrendet és módosításait, tájékoztatja a tudományos osztály elnökét a bizottság más bizottságok, vagy az osztály egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről.
- (12) A tudományos bizottság feladatai ellátására munkabizottságokat hozhat létre.

MTAtv.

Az Akadémia Elnöksége és Vezetői Kollégiuma

MTAtv. 11. §

- (1) **Az Akadémia Elnökségét (a továbbiakban: Elnökség) az elnök, az alelnökök, a tudományos osztályok elnökei, a hazai területi bizottságok elnökeinek egy – önmaguk közül választott – képviselője, a főtitkár, a főtitkárhelyettes, a Közgyűlés által választott három akadémikus és a Közgyűlés által választott három nem akadémikus közgyűlési képviselő, továbbá az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa jelölése alapján a Közgyűlés által választott három kutatóintézeti igazgató alkotja. Elnöke az Akadémia elnöke. A három alelnök, a három választott akadémikus, a három választott nem akadémikus közgyűlési képviselő és a három intézeti igazgató tag közül egy-egy képviseli a matematikát és a természettudományokat, az élettudományokat, valamint a társadalomtudományokat.**
- (2) **Két Közgyűlés között az Elnökség az Akadémia döntéshozó testülete. Az Elnökség döntési jogkörét, működési rendjét és azt, hogy az Elnökség mely döntési jogköreit adhatja át a 12. §-ban meghatározott Vezetői Kollégiumnak, az Alapszabály tartalmazza. Az Elnökség a döntéseiért a Közgyűlésnek tartozik felelősséggel.**

Asz. 41. §

- (1) Az Elnökség üléseit az Akadémia elnöke hívja össze és vezeti. Az Elnökség akkor határozatképes, ha szavazati jogú tagjainak több mint a fele jelen van. Határozatait az Elnökség a jelenlevő tagok több mint a felének igen szavazatával fogadja el. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Az Akadémia tagjainak megválasztásával kapcsolatos kérdésekben csak az Elnökség akadémikus tagjai szavazhatnak. Az Elnökség üléseire tanácskozási joggal meg kell hívni a Magyar Rektori Konferencia elnökét, az

Akadémia Doktori Tanácsának elnökét, az OTKA elnökét, a határon túli magyar tudományosság képviselőjében a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnökét, és a Magyar Tudomány folyóirat főszerkesztőjét.

Ü. 29. §

- (1) *Az Akadémia elnökének meghívására az elnökség ülésein részt vesznek a Titkárság azon dolgozói, akiknek az ülés lebonyolításával vagy a várható határozatok végrehajtásával kapcsolatosan feladataik vannak.*
- (2) *Az Akadémia elnökének akadályoztatása esetén az elnökségi ülést a főtitkár vezeti, akit az ülésen az elnök jogosítványai illetnek meg.*
- (3) *Az Elnökség szükség szerint, de legalább negyedévente ülésezik.*
- (4) *Azokban a kérdésekben, amelyekben az Alapszabály vagy a Közgyűlés döntési jogkörrel ruházta fel az Elnökséget, az Elnökség állásfoglalása és véleménye az elnököt is kötelezi.*
- (5) *Az elnökségi ülést úgy kell előkészíteni, hogy tagjainak legalább három munkanapjuk legyen felkészülni a tárgyalásra.*
- (6) *Az ülés napirendjét az elnök határozza meg. Az Elnökség tagjai kérhetik az ülésen az elnöktől az Akadémia számára fontos ügyek napirenden kívüli megtárgyalását.*
- (7) *Az elnökségi ülésről jegyzőkönyvet kell készíteni. Ennek bítelesítésére az Elnökség két jelen lévő tagját kell felkérni. Az elnökségi ülésen elhangzottakról hangfelvétel készül, amely azonos értékű a jegyzőkönyvvel.*
- (8) *Minden napirendi pont megvitatása után az elnök összefoglalja az Elnökség kialakult állásfoglalását (véleményét). Az Elnökség állásfoglalását, véleményét tartalmazó határozatot az ülés után legfeljebb 8 munkanappal írásba kell foglalni. Az elnök dönt arról, hogy az Elnökség állásfoglalásait (véleményeit) tartalmazó határozatok közül melyeket kell számozással ellátva megjelentetni az Akadémiai Értesítőben. Az elnök által aláírt határozatokat meg kell küldeni az Elnökség tagjainak, és mindazoknak, akiknek feladatuk, hogy gondoskodjanak a végrehajtásukról. Ha az Elnökség kizárólag tanácsadói jogkörében jár el, állásfoglalásait (véleményét) az elnök – amennyiben azokkal egyetért – határozatban rögzíti.*

Asz. 41. §

- (2) Az Elnökség segíti a Közgyűlés előkészítését és lebonyolítását. Megvitatja a Közgyűlés napirendjére szánt javaslatokat, a végleges javaslatokat a Közgyűlés elé terjeszti, és – ha szükséges – a Közgyűlés számára véleményezi a Közgyűlés lefolytatásával kapcsolatos ügyrendi javaslatokat. Az Elnökség kizárólagos, át nem ruházható hatáskörébe tartozik minden olyan döntés és eljárás, amelyet jogszabály vagy az Alapszabály nem utal más szerv (személy) hatáskörébe. Így - különösen - az Elnökség, kizárólagos hatáskörében eljárva:
  - a) elfogadja az Országgyűlésnek benyújtandó beszámolót;
  - b) elfogadja a Kormány részére készített tájékoztatót;
  - c) meghatározza a tudománypolitikai elveket;
  - d) jóváhagyja az Akadémia Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatát;
  - e) véleményt nyilvánít az Akadémia elnökének az Akadémia 50 millió forint értékű meg nem haladó ingó- vagy ingatlanvagyonának elidegenítésére, megterhelésére vonatkozó tájékoztatójáról;
  - f) jóváhagyja a Bolyai Kuratórium szervezeti és működési szabályzatát.
- (3) Az Elnökség közreműködik a tudományos osztályok között felmerülő viták rendezésében.
- (4) Az Elnökség tesz javaslatot a Közgyűlésnek új tudományos osztály vagy területi bizottság létesítésére, meglévő osztály, területi bizottság átszervezésére, megszüntetésére. Az Elnökség interdiszciplináris bizottságokat hozhat létre.
- (5) Az Akadémia rendes és levelező tagjainak választásakor a betölthető helyeket – a tudományágak fejlődését nyomon követve, arányos képviselőtük elvét érvényesítve – az Elnökség osztja el a tudományos osztályok között.

- (6) Az Elnökség dönt – a tudományos osztályok javaslata alapján – az Akadémia által kiadandó díjak, kitüntetések odaítéléséről, egyéb díjakra pedig javaslatot tesz.
- (7) Az Akadémia elnökének felkérésére vagy saját kezdeményezésre az Elnökség állást foglal a több tudományágat érintő tudományos, tudománypolitikai, társadalmi kérdésekben.
- (8) Az Elnökség feladatainak ellátására állandó vagy eseti bizottságokat hozhat létre.

MTAtv. 12. §

- (1) A Vezetői Kollégium az Akadémia operatív működését irányító választott testület.**
- (2) A Vezetői Kollégium tíz tagból áll; elnöke az Akadémia elnöke, tagjai az Akadémia alelnökei, főtitkára és főtitkárhelyettese és az Elnökség Közgyűlés által választott három akadémikus és egy nem akadémikus tagja.**
- (3) A Vezetői Kollégium feladata a Közgyűlés és az Elnökség által meghozott döntések végrehajtása, a Közgyűlés és az Elnökség által ráruházott döntések meghozatala. A Vezetői Kollégium hatáskörét és működési rendjét az Alapszabály rögzíti.**
- (4) A Vezetői Kollégium az Elnökség által átruházott jogkörében meghozott döntéseiért az Elnökségnek, a Közgyűlés által ráruházott jogkörében meghozott döntéseiért a Közgyűlésnek tartozik felelősséggel.**

Asz. 42. §

- (1) A Vezetői Kollégium az Elnökség döntéseit előkészítő testület, amely közreműködik az Akadémia és az akadémiai kutatóhálózat operatív irányítását igénylő feladatok végrehajtásában.
- (2) Az Elnökség három nem akadémikus választott tagja közül egy tag évenkénti rotációban tagja a Vezetői Kollégiumnak. A vezetői kollégiumi tagság sorrendjéről, a nem akadémikus választott elnökségi tagokkal való konzultáció után és az elnök javaslata alapján, az Elnökség dönt.
- (3) A Vezetői Kollégium döntést hoz mindazokban a kérdésekben, amelyeket az Elnökség és a Közgyűlés a Vezetői Kollégium döntési jogkörébe utal, így különösen
  - a) segíti az elnököt a Közgyűlés előkészítésében,
  - b) határozatban rögzíti az Akadémia alelnökeinek az Akadémia elnöke által meghatározott munkamegosztás szerinti állandó feladatait,
  - c) dönt a jóléti intézmények alapításához, megvásárlásához, a jóléti szolgáltatások hosszú távú nyújtására irányuló szerződések megkötéséről,
  - d) dönt a nem költségvetési szerv jogállású jóléti intézmények megalapításáról, átszervezéséről és megszüntetéséről,
  - e) megvizsgálja az Akadémia számára felajánlott adományokat jogszerűség, per- és tehermentesség, fenntarthatóság, esetleges egyszeri ráfordítás és folyamatos fenntartatási, működési, őrzési költség szempontjából, továbbá dönt a felajánlott adományok elfogadásáról vagy visszautasításáról,
  - f) jóváhagyja az Akadémia gazdasági társaságokban lévő részesedésének értékesítését,
  - g) ellátja a nemzetközi kapcsolatok szervezésével összefüggő, az Alapszabályban meghatározott és az Ügyrendben részletezett feladatokat,
  - h) jóváhagyja az MTA Titkárság szervezeti és működési szabályzatát.
- (4) A Vezetői Kollégium szükség szerint, de legalább havonta ülésezik, az ülést az Akadémia elnöke vezeti, és az elnök tesz írásos javaslatot az ülés napirendjére is. A napirendjavaslat tárgyában a tagok módosítást, illetőleg kiegészítést javasolhatnak. Az elnök napirendi javaslatát és a hozzá tartozó dokumentációkat a Vezetői Kollégium tagjainak legalább egy munkanappal az ülés kezdete előtt meg kell kapniuk. A Vezetői Kollégium ülésére a témának megfelelően szakértők is meghívást kaphatnak.

- (5) A Vezetői Kollégium akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A Vezetői Kollégium döntéseit a jelenlévő tagok több mint a felének szavazatával hozza meg. Ha egy döntéssel a Vezetői Kollégium legalább négy tagja nem ért egyet, kérhetik, hogy az elnök terjessze az ügyet az Elnökség elé.
- (6) A Vezetői Kollégium megtárgyalja az Elnökség ülése elé terjesztendő ügyeket.

Ü. 30. §

- (1) *A Vezetői Kollégium által el nem döntött kérdésekben az Elnökség határoz.*
- (2) *A Vezetői Kollégium állásfoglalásait (véleményeit) a Kollégium titkára írásba foglalja, számozással látja el, és az elnök jóváhagyása után megküldi a Vezetői Kollégium tagjainak, valamint az adott tárgyban illetékes szervezeti egység vezetőjének. Az állásfoglalásokat (véleményeket) az Elnöki Titkárság és a Jogi és Igazgatási Főosztály is nyilván tartja.*
- (3) *A Vezetői Kollégium titkára az Elnöki Titkárság vezetője, aki gondoskodik a Vezetői Kollégium üléseinek előkészítéséről és lebonyolításáról.*

Asz. 42. §

- (7) A Vezetői Kollégium – döntéseinek előkészítésre – állandó vagy eseti bizottságokat hozhat létre. E bizottságok feladatait a Vezetői Kollégium határozza meg, és dönt azok megszüntetéséről.
- (8) A Vezetői Kollégium állandó bizottságai – amennyiben az MTAtv vagy az Alapszabály másként nem rendelkezik – az elnök által kijelölt alelnök vezetésével működnek, a bizottságok tagjai a tudományos osztályok által háromévi időtartamra delegált egy-egy köztestületi tag, és a bizottság elnöke által felkért szakértők.

Ü. 30. §

- (4) *A Vezetői Kollégium állandó bizottságai*
  - a) *a Könyvtári Bizottság*
  - b) *a Szociális Bizottság*
  - c) *a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága*
- (5) *Az állandó bizottságok vezetői a bizottságok tevékenységéről évente írásban beszámolnak a Vezetői Kollégiumnak.*

Asz. 42. §

- (9) A Könyvtári Bizottság, a Vezetői Kollégium által meghatározott feladatok mellett, ellátja az Akadémiai Könyvtár és – az AKT-val együttműködve – az akadémiai kutatóintézetek szakkönyvtárai egységes katalógus-rendszere kialakításának szakmai felügyeletét. A könyvtárak vezetői kötelesek a bizottság számára a felügyelet körében kért tájékoztatást megadni.
- (10) A Szociális Bizottság, a Vezetői Kollégium által meghatározott feladatok mellett, elemzi a köztestületi tagok munka- és életkörülményeit és – szükség esetén – javaslatot tesz azok javítására. A köztestület minden tagja, az Akadémia minden szervezete, szerve, intézménye köteles megadni a bizottságnak a feladatai ellátásához szükséges tájékoztatást.
- (11) A Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága, a Vezetői Kollégium által meghatározott feladatok mellett, elemzi a nemzetközi tudományos kapcsolatok rendszerét és fejlesztési lehetőségeit, javaslatot tesz a nemzetközi kapcsolatokat szolgáló összegek felhasználására.

MTAtv.

Az Akadémia Közgyűlés által választott vezetői

MTAtv. 13. §

- (1) Az Akadémia elnökét, alelnökeit, főtitkárát és főtitkárhelyettesét a hazai akadémikusok közül, a hazai akadémikusok javaslata alapján három évre a Közgyűlés választja. Az elnököt tisztségében a köztársaság elnöke megerősíti.
- (2) Az elnök és a főtitkár a tevékenységéért a Közgyűlésnek felel.
- (3) Bármely, a Közgyűlés által választott azonos vezetői tisztségre ugyanaz a személy legfeljebb kétszer választható.
- (4)⁴ Az elnököt a miniszteri, a főtitkárt a közigazgatási államtitkári, a főtitkárhelyettesét a helyettes államtitkári illetménnyel azonos mértékű javadalmazás, valamint évente 40 munkanap szabadság illeti meg. Egyéb juttatásaik tekintetében a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvényben, továbbá az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.
- (5) Az elnök, a főtitkár és a főtitkárhelyettes jogállására az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) rendelkezéseit kell – az 1-4. §, a 8. §, a 15. § f) pontja, a 23-36. §, az 50-56. §, valamint a VII. és VIII. fejezetben foglaltak kivételével – megfelelően alkalmazni.

Az Akadémia elnöke és alelnökei

MTAtv. 14. §

- (1) Az Akadémia tevékenységét – a Közgyűlés döntéseinek és határozatainak megfelelően – az Alapszabályban meghatározott módon az elnök irányítja. Az elnök képviseli az Akadémiát.
- (2) Az elnök az Akadémia mint központi költségvetési fejezet tekintetében a fejezetet irányító szerv vezetője.
- (3) Az elnök – a Közgyűlés 9. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörében hozott döntések keretei között – az Akadémia vagyona tekintetében gyakorolja az Akadémiát megillető tulajdonosi jogokat. Az elnök képviseli az Akadémiát, és gondoskodik a Közgyűlés döntéseinek végrehajtásáról.
- (4) Az elnök döntéshozó munkáját Stratégiai Tanácsadó Testület segíti, amelynek összetételét az Alapszabály rögzíti.
- (5) Az elnököt – akadályoztatása esetén – a főtitkár helyettesíti.
- (6) Az alelnökök az elnök által meghatározott munkamegosztás szerint látják el feladataikat. Az Elnökségben és a Vezetői Kollégiumban képviselik a köztestület tudományági részeit, egyéb fórumokon pedig az elnök megbízása alapján az Akadémiát.

Asz. 43. §

- (1) Az elnök képviseli az Akadémiát, eljár és dönt a jogszabály vagy az Alapszabály által meghatározott kérdésekben, illetve mindazon ügyekben, amelyeket jogszabály vagy az Alapszabály nem utal más feladat- és hatáskörbe.
- (2) Az elnök kizárólagos, át nem ruházható hatáskörei:
  - a) az akadémiai kutatóintézetek és az Akadémia egyéb intézményei igazgatójának, főigazgatójának kinevezése (megbízása) és felmentése (megbízásának visszavonása);

⁴ Módosította a 2010. évi XLIII. tv. 83. § d) pontja és a 2010. évi LVIII. tv. 72. § b) pontja.

- b) az Akadémia által alapított költségvetési szervek gazdasági vezetőjének kinevezése (megbízása) és felmentése (megbízásának visszavonása);
  - c) az Akadémia mint központi költségvetési fejezet költségvetése tervezésére és végrehajtására vonatkozó alapelvek meghatározása;
  - d) a Vagyonkezelő Testület véleményének ismeretében döntés az akadémiai vagyon értékesítéséről; az Akadémia ingó- vagy ingatlanvagyonának elidegenítéséről, megterheléséről 50 millió forint értékhatár felett a Közgyűlés, az 50 millió forint értéket el nem érő elidegenítés, megterhelés esetén az Elnökség tájékoztatása;
  - e) az Alapszabályban meghatározott kivételekkel a Közgyűlés összehívása;
  - f) Vezetői Kollégium állásfoglalásainak (véleményeinek) jóváhagyása;
  - g) meghatározott feladatok ellátására állandó vagy eseti bizottságok létrehozása;
  - h) az Akadémia nevét hordozó megyei tudományos testület megalakulásának jóváhagyása;
  - i) kutatócsoportok létrehozása;
  - j) az Akadémia által alapított magyar és idegen nyelvű folyóiratok alapítói jogainak gyakorlása.
- (3) Az elnök gondoskodik a Közgyűlés határozatainak végrehajtásáról. Feladatai egy részének ellátásával – a Közgyűléssel szemben fennálló felelőségének fennmaradása mellett – időlegesen a főtitkárt vagy az alelnököket is megbízhatja.
- (4) Az elnök irányítja az Akadémia mint központi költségvetési fejezet költségvetése tervezésének és végrehajtásának feladatait. E feladatai során a főtitkár közreműködésével gondoskodik a költségvetési tervezés előkészítéséről, figyelemmel kíséri a tervezés folyamatának alakulását, és tárgyal a Kormány, az Országgyűlés és a minisztériumok illetékeseivel. Az elnök gyakorolja a külön jogszabályban meghatározott költségvetési irányítási jogokat.
- (5) Az Akadémia vagyona tekintetében az elnök gondoskodik a Közgyűlés, az Elnökség és a Vezetői Kollégium döntéseinek operatív végrehajtásáról.
- (6) Az elnök gyakorolja az MTA Titkárságán közszolgálati vagy munkajogviszonyban állók tekintetében a munkáltatói jogokat. A (4) bekezdésben meghatározott irányítási jogokat, és a munkáltatói jogokat (vagy azok meghatározott részét) a főtitkárra átruházhatja.
- (7) Az elnök a vonatkozó jogszabályban, és a jelen Alapszabályban foglaltak szerint dönt a vagyon értékesítéséről, megterheléséről, megszerzéséről.
- (8) Az elnök akadályoztatásán cselekvőképtelenségét vagy az ügyek aktualitásának időtartama alatt való elérhetetlenségét kell érteni. Ilyen esetekben a főtitkár a törvény erejénél fogva helyettesíti az elnököt. Szabadság, külföldi út és egyéb, a személyes elérhetőséget akadályozó tényező esetén a főtitkár köteles konzultálni az elnökkel az elnöki jogkörben meghozott döntések előtt.
- (9) Az elnök – az alelnökök, a főtitkár és a főtitkárhelyettes segítségével – gondoskodik az Országgyűlés számára készülő beszámoló és a Kormány számára készülő éves tájékoztató összeállításáról, az Országgyűlés számára készített beszámoló koncepciójának a Közgyűlés elé terjesztéséről. Az Elnök gondoskodik továbbá e dokumentumoknak az Elnökség által történt elfogadása után az Országgyűléshez, illetőleg a Kormányhoz való benyújtásáról.
- (10) Az alelnökök az elnök által meghatározott munkamegosztás szerint látják el feladataikat. A munkamegosztás állandó feladatait elnökségi állásfoglalásban vagy vezetői kollégiumi határozatokban rögzítik. Az elnök helyettesítésével járó eseti feladatokra az alelnökök közvetlenül, szóban vagy írásban kapnak felkérést. Az alelnökök tevékenységét az Akadémia tiszteletdíjjal ismeri el, amelynek mértékét az Elnökség határozza meg.
- (11) Meghatározott feladatok ellátására az elnök állandó vagy eseti bizottságokat hozhat létre.
- (12) Az elnök közvetlenül is felkérheti az Akadémia bármely szervét, szervezetét, intézményét, köztestületi tagját, köztisztviselőjét, közalkalmazottját, munkavállalóját meghatározott feladat

elvégzésére, és részt vehet az Akadémia bármely osztályának, bizottságának, szervének, szervezetének ülésén.

- (13) Az elnök a saját és az Elnökség tevékenységéről minden évben beszámol a Közgyűlésnek. A Közgyűlés az elnöki és az Elnökségi beszámoló elfogadásáról határozatban dönt.
- (14) Az elnök munkáját az Akadémia tevékenységét és működését hosszú távon és alapjaiban meghatározó döntések meghozatalában a hattagú Stratégiai Tanácsadó Testület segíti. A Testület tagjai: egy tag a matematikai és természettudományok, egy tag az élettudományok, egy tag a társadalomtudományok szakterületének kiemelkedő hazai vagy külföldi képviselője. A Testület két tagja az iparban jelentős kutatási-fejlesztési tevékenységet végző vállalat (szervezet) elismert vezető munkatársa; egy tagja a pénzügyi-közgazdasági szakterület elismert szakértője.
- (15) A Stratégiai Tanácsadó Testület tagjait az elnök kéri fel. Tagságuk az elnöki kinevezéssel keletkezik, megbízatásuk határozott időre, a kinevező elnök mandátumának időtartamára szól. A testület tagjait munkájukért külön díjazás nem illeti meg.

MTAtv.

A főtitkár és főtitkárhelyettes

MTAtv. 15. §

- (1) **A főtitkár – a Közgyűlés határozataival és az elnök iránymutatásaival összhangban – az Alapszabályban meghatározott módon működteti a titkársági szervezetet (a továbbiakban: az MTA Titkársága), s ezen keresztül ellátja a kutatóhálózat adminisztratív irányítását.**
- (2)⁵ **A főtitkár hivatalból elnöke az AKT-nak.**
- (3) **A főtitkárhelyettes segíti a főtitkárt munkájában, és a főtitkár akadályoztatása esetén helyettesíti.**

Asz. 44. §

- (1) A főtitkár alapfeladata, hogy az MTAtv., a jelen Alapszabály, az Ügyrend, valamint a Közgyűlés határozatai, és az elnök iránymutatásának keretei között vezesse az MTA Titkárságát (a továbbiakban Titkárság), és azon keresztül irányítsa az Akadémia köztestületi és intézethálózati adminisztrációjának működését.
- (2) A főtitkár tevékenységéről, kiemelten a kutatóhálózat működéséről és eredményeiről minden évben beszámol a Közgyűlésnek. A Közgyűlés a beszámoló elfogadásáról határozatban dönt.
- (3) A főtitkár (az elnök által reá átruházott irányítási és munkáltatói jogkörének keretei között) közvetlenül is felkérheti az Akadémia bármely szervét, szervezetét, intézményét, köztestületi tagját, köztisztviselőjét, közalkalmazottját, munkavállalóját meghatározott feladatok elvégzésére, és állandó vagy eseti bizottságokat hozhat létre.
- (4) A főtitkár
  - a) közreműködik az Országgyűlés részére készülő beszámoló, és a Kormány részére készülő tájékoztató kidolgozásában,
  - b) részt vesz az Akadémia egész működését érintő tudománypolitikai elvek, programok kialakításában,
  - c) részt vesz a Közgyűlés határozatainak végrehajtásában,

⁵ Módosította a 2010. évi CX. tv 62. § (1) bekezdése.

- d) az elnök által meghatározott, átruházott jogkörben gyakorolja az Asz. 43. § (6) bekezdése szerinti irányítási és munkáltatói jogokat.
  - e) elnöke az AKT-nek,
  - f) gondoskodik az MTA Titkárságán a külön jogszabály szerinti belső kontroll-rendszerek megszervezéséről, és évente – a költségvetési beszámoló keretében – számot ad a belső kontrollok működéséről,
  - g) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel a Közgyűlés és az elnök megbízza.
- (5) A főtitkárhelyettes alapfeladata a főtitkár munkájának segítése. A főtitkár és a főtitkárhelyettes munkamegosztásának állandó elemeit a Vezetői Kollégium határozatba foglalhatja. Eseti feladatok ellátására a főtitkárhelyettest az elnök vagy a főtitkár kérheti fel.

MTAtv.

Az Akadémia területi testületei

MTAtv. 16. §

- (1) Az Akadémia területi bizottságokat tart fenn, amelyek az Alapszabályban foglaltaknak megfelelően szervezik a köztestület regionális működését.
- (2) Az Akadémia a Kárpát-medencei magyar tudományos közélet támogatására területi bizottságokat létesíthet a környező országokban is, és ezeket fenntartja. A határon túli területi bizottságok a saját államuk jogszabályainak megfelelően tevékenykednek.

Asz. 45. §

- (1) A területi bizottságok az Akadémia földrajzi területek szerint szervezett egységei. Bizottsági terület megosztásáról és területek összevonásáról a Közgyűlés szótöbbséggel dönt.
- (2) Az Akadémia területi bizottságai:
  - a) az MTA Debreceni Területi Bizottsága (DAB; működési területe: Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye)
  - b) az MTA Miskolci Területi Bizottsága (MAB; működési területe: Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád megye)
  - c) az MTA Pécsi Területi Bizottsága (PAB; működési területe: Baranya, Somogy, Tolna, Zala megye)
  - d) az MTA Szegedi Területi Bizottsága (SZAB; működési területe: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megye)
  - e) az MTA Veszprémi Területi Bizottsága (VEAB; működési területe: Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém megye).

Ü. 31. §

- (1) Az Akadémia támogatja azokat a megyei önkormányzati és regionális kezdeményezéseket, amelyek anyagi áldozatvállalásukkal külön tudományos testület működését tartják szükségesnek, mindenekelött a megye területén felmerülő, tudományos munkát igénylő kérdések megoldására. E megyei testületek az adott területi bizottságok önálló, társult egységei.
- (2) Megyei és városi szervezetek:

- a) az MTA Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Testülete (központja: Szolnok)
  - b) az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testülete (központja: Nyíregyháza)
  - c) az MTA Vas Megyei Tudományos Testülete (központja: Szombathely)
  - d) az MTA Soproni Tudós Társasága (központja: Sopron).
- (3) Az Akadémia nevét hordozó megyei tudományos testület megalakulását – az érintett területi bizottság vezetésének és a megyei önkormányzat képviselőinek egyeztetett álláspontja alapján – az Akadémia elnöke hagyja jóvá.

Asz. 45. §

- (3) A területi bizottságok illetékességi területükön
- a) figyelemmel kísérik és segítik az ott folyó tudományos tevékenységet,
  - b) számon tartják a tudományos kutatóhelyeket, egyetemi és más tudományos műhelyeket, továbbá az azokon kívül működő kutatókat,
  - c) támogatják a tudományos kutatókat, a kutatók külföldi kiküldetését, a tudományos utánpótlás nevelését, pályázatokat írnak ki, és díjjal jutalmazzák a legjobb pályamunkák szerzőit,
  - d) tudományos munkákat jelentetnek meg,
  - e) szak- és munkabizottságokat hoznak létre, melyek tudományos üléseket szerveznek,
  - f) bizottságaik révén kapcsolatot építenek ki és tartanak fenn a tudományos osztályokkal és azok tudományos bizottságaival,
  - g) lehetőséget teremtenek arra, hogy a tudomány művelői kifejtsék szakmai véleményüket helyi és országos jelentőségű tudományos kérdésekben, részt vegyenek az akadémiai döntések, vélemények kialakításában, érvényesítésében,
  - h) javaslatot tesznek a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságnak a tudományterületileg illetékes tudományos osztály kiadási tervének keretében,
  - i) nemzetközi kapcsolatokat építhetnek ki más országok, különösen a régióval szomszédos körzetek kutatóival.

Ü. 31. §

- (4) A területi bizottságok
- a) a tudósok és a tudomány iránt érdeklődő emberek személyes kapcsolatainak megteremtése, elmélyítése érdekében klubot működtetnek tudományos, kulturális és közéleti kérdések kötetlen megvitatására,
  - b) a feladataik ellátásához szükséges anyagi feltételek javítására alapítványok létrehozását kezdeményezhetik és támogathatják,
  - c) tevékenységükbe bevonják a régiójuk szerinti külső köztestületi tagokat.

Asz. 45. §

- (4) A területi bizottságok tagjai a területen dolgozó hazai akadémikusok, a nem akadémikus közgyűlési képviselők és azok a nem akadémikus köztestületi tagok, akiket az ott dolgozó nem akadémikus köztestületi tagok a bizottság szervezeti szabályzatának megfelelően taggá választanak. A bizottságok tudományos tevékenységet folytató, de tudományos fokozattal nem rendelkező szakembereket is jogosultak munkájukba bevonni.

Ü. 31. §

- (5) *A területi bizottságok tagjait hároméves időszakokra választják. A tagok megválasztására hivatott gyűlést – a megyék tudományos adottságait tükröző arányokra is figyelemmel – a területi bizottság elnöke készíti elő, hívja össze és vezeti le. Az új tagok megválasztásával a régi tagsági megbízások megszűnnek. A választás eredményéről írásban tájékoztatni kell az Akadémia elnökét.*

Asz. 45. §

- (5) A területi bizottság hazai akadémikus tagjai közül háromévi időtartamra elnököt választ. A területi bizottság elnöke megbízatásának lejártával egy alkalommal újraválasztható.

Ü. 31. §

- (6) *A területi bizottság elnökének megválasztása titkos szavazással történik. Megválasztottnak azt az akadémikust kell tekinteni, akire a szavazásra jogosult jelenlévőknek több mint a fele „igen”-nel szavazott. A választás eredményéről írásban tájékoztatni kell az Akadémia elnökét.*

Asz. 45. §

- (6) A hazai területi bizottságok elnökei – maguk közül – meghatározott, de a megválasztott személy mandátumán nem túlnyúló időszakra, egy tagot választanak az Akadémia Elnökségébe. A választáson a területi bizottságok legalább négyötödének képviselve kell lennie. A választás titkosan, a jelenlévő területi bizottsági elnökök több mint a felének „igen” szavazatával történik.
- (7) A területi bizottság ülését a bizottság elnöke hívja össze, és elnököl az ülésen. A bizottság elnöke képviseli a területi bizottságot, hangolja össze a szakmai bizottságok és munkabizottságok munkáját, számol be a bizottságnak két ülés között végzett tevékenységéről, küldi meg az Elnökségnek a bizottság szervezeti szabályzatát és módosításait, tájékoztatja az Akadémia Elnökségét tevékenységük lényeges elemeiről.

Ü. 31. §

- (7) *A területi bizottság éves munkájáról írásos összefoglalást készít az Akadémia rendes Közgyűlése számára.*
- (8) *Az Akadémia elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján a területi bizottság rövid elemzést készít az Akadémia által a Kormány számára benyújtandó éves tájékoztatóhoz.*
- (9) *A területi bizottság az Akadémia elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján összeállított szakmai anyaggal segíti az Akadémia elnöke által kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő jelentés elkészítését.*

Asz. 45. §

- (8) A területi bizottságok szervezetének és működésének részletes szabályait szervezeti és működési szabályzatuk határozza meg. A szervezeti és működési szabályzatot és módosításait a területi bizottság kétharmados szótöbbséggel fogadja el.
- (9) Az Akadémia a Kárpát-medencei magyar tudományos közélet támogatására a környező országokban is létesíthet és fenntarthat bizottságokat. E bizottságok az ottani törvényeknek megfelelően munkálkodnak a magyar tudományos élet szervezésén, és kapcsolódnak be a magyar tudományos közéletbe.
- (10) Az Akadémia határon túli területi bizottsága az MTA Kolozsvári Területi Bizottsága (KAB; működési területe: Románia).

MTAtv.

**Az Akadémia intézményei
Az akadémiai kutatóhálózat**

MTAtv. 17. §

- (1) Az Akadémia kutatóhálózata kutatóközpontokból, kutatóintézetekből és támogatott kutatócsoportokból (együttesen: kutatóhely) áll.
- (2)⁶ A kutatóközpontokat és a – nem kutatóközponti szervezeti egységként működő – kutatóintézeteket a Közgyűlés határozattal hozza létre, szervezi át, sorolja át és szünteti meg, amelynek alapján az Akadémia elnöke írja alá az alapításról, átszervezésről, átsorolásról, megszüntetéséről rendelkező okiratot. Az eljárási szabályokat az Alapszabály rögzíti.
- (3) A támogatott kutatócsoport a TKI szervezetébe tartozó azon szervezeti egység, amelynek alkalmazottai nem az Akadémia irányítása alá tartozó intézménynél végzik munkájukat. A támogatott kutatócsoportok létrehozásáról és megszüntetéséről az Akadémia elnöke az Alapszabályban rögzített pályázati eljárás előírásai szerint dönt.

Asz. 46. §

- (1) Kutatóközpontot meglévő vagy újonnan alapított kutatóintézetekből lehet létrehozni. A kutatóközpont alapítását az Akadémia elnöke, az AKT, meglévő kutatóintézetek egyesülése esetén az adott intézetek igazgatói, vagy leendő kutatóintézet esetén (az alábbiakban részletezett módon) a kutatócsoport kezdeményezheti. A tagintézetek igazgatóinak, illetve a kutatócsoportnak a javaslatát az AKT-hez kell eljuttatni. A javaslatot az AKT a maga véleményével együtt továbbítja az Akadémia elnökének. Az Akadémia elnöke a javaslatra vonatkozóan kikéri a 2008. évi CV. törvényben meghatározott kormányzati szervek, az Elnökség, a Vagyonkezelő Testület, és ha arra még nem került sor, az AKT véleményét. Az Akadémia elnöke a javaslatot az előbbieket szerint kikért véleményekkel együtt a Közgyűlés elé terjeszti. Nem terjeszthető a Közgyűlés elé a javaslat, ha azt a jogszabályban meghatározott kormányzati szervek, vagy a Vagyonkezelő Testület nem támogatja.
- (2) Kutatóközpontok a tagintézetek egyetlen intézetté egyesülése, függetlenné válása vagy valamennyi tagintézet megszűnése esetén szűnhetnek meg. A megszüntetési (átalakítási) eljárást az Akadémia elnöke, az AKT, a kutatóközpont főigazgatója vagy valamelyik tagintézet igazgatója kezdeményezheti. Az eljárás rendje megegyezik az (1) bekezdésben rögzített létrehozási eljárás rendjével.

Ü. 32. §

- (1) *Kutatóközpont létrehozásának, átalakításának, megszüntetésének folyamatát a döntés megszületésétől kezdve az Akadémia elnöke által kinevezett megbízott (alapító biztos, megszüntető biztos) irányítja és felügyeli.*

⁶ Módosította a 2010. évi XC. tv. 62. § (2) bekezdése.

Asz. 46. §

- (3) Kutatóintézetek létrehozását az Akadémia elnöke közvetlenül, az AKT, kutatócsoport, vagy legalább harminc, tudományos fokozattal rendelkező kutató az elnökhöz intézett javaslattal kezdeményezheti, amely tartalmazza a kutatóintézet közfeladatait, és azoknak a 2008. évi CV. törvény szerinti indokolását, szakmai indokolást, és a kutatóintézet hároméves pénzügyi tervét. Az elnök kikéri a 2008. évi CV. törvényben meghatározott kormánysszervek, az AKT, az Elnökség és a Vagyonkezelő Testület álláspontját. Az Akadémia elnöke a javaslatot az előbbieket szerint kikért véleményekkel együtt a Közgyűlés elé terjeszti. Nem terjeszthető a Közgyűlés elé a javaslat, ha azt a jogszabályban meghatározott kormánysszervek, vagy a Vagyonkezelő Testület nem támogatja.
- (4) Közgyűlési támogatás esetén az új kutatóintézet (kutatóközpont) költségvetését az Akadémia elnökének be kell illesztenie az Akadémia következő évi költségvetési tervezetbe, és intézkednie kell az új intézmény létrehozása iránt.

Ü. 32. §

- (2) *Kutatóintézet létrehozásának és megszüntetésének folyamatát a döntés megszületésétől kezdve az Akadémia elnöke által kinevezett megbízott (alapító biztos, megszüntető biztos) irányítja és felügyeli.*
- (3) *A kutatóintézet (kutatóközpont) alapítását (megszüntetését) kezdeményező(k) javaslatot tehet az alapító biztos (megszüntető biztos) személyére. Az alapító biztos megbízatása a kutatóintézet (kutatóközpont) igazgatójának (főigazgatójának) kinevezéséig tart. Az alapító okirat elfogadása után az alapító biztos vagy más személy az igazgatói (főigazgatói) megbízások általános szabályának megfelelő eljárással kaphat igazgatói (főigazgatói) kinevezést (megbízást). A megszüntető biztos megbízatása a kutatóintézet (kutatóközpont) megszűnésének időpontjáig tart.*

Asz. 46. §

- (5) Egy kutatóintézet megszüntetését vagy átalakítását az Akadémia elnöke, az AKT, az intézet tudományos tanácsa, vagy – az intézet külső tanácsadó testülete egyetértésével – maga az intézet igazgatója kezdeményezheti. A megszüntetéshez közgyűlési határozat szükséges.

Ü. 32. §

- (4) *A megszüntető biztos munkájának az Akadémia vagyonát érintő részleteiről köteles haladéktalanul tájékoztatni a Vagyonkezelő Testületet.*

Asz. 47. §

- (1) Támogatott kutatócsoportok létrehozására az Akadémia ötévente hirdet pályázatot. A pályázat pontos tartalmát és formáját, a döntési kritériumokat és a döntés mechanizmusát – a jogszabályok és az AKT javaslata alapján – az Elnökség határozza meg.
- (2) A kutatócsoportok létrehozásáról az Akadémia elnöke dönt. A kutatócsoport támogatásának időtartama 5 év, ennek lejártával (az éves jelentéseket is figyelembe véve) dönt az Akadémia elnöke a működés további támogatásáról.

Ü. 33. §

- (1) *Az Elnökség a pályázati felhívást a beadási határidő lejárta előtt legalább három hónappal közzéteszi. A beadott pályázatnak meg kell határozni a kutatási területet, és tájékoztatást kell adnia a csoport leendő*

vezetőjének és tagjainak korábbi munkásságáról. A pályázatához mellékelni kell a befogadó intézmény nyilatkozatát a csoport befogadásáról és infrastrukturális ellátásáról.

- (2) A létező csoportoknak az Akadémiával fennálló szerződésük meghosszabbításáért minden új periódusban pályázniuk kell, nekik azonban pályázatukat az eredményeikről beszámoló éves jelentésekkel kell alátámasztaniuk. Létező kutatócsoportot – sikertelen pályázata esetén – az Akadémia elnökének döntése alapján az Akadémia egy évig, a kutatócsoport eredményei alapján meghatározott, csökkentett mértékű támogatásban részesítheti.
- (3) Az újonnan alapított és a tovább működő támogatott kutatócsoportok ellátása érdekében az Akadémia szerződést köt a befogadó intézménnyel. A szerződésben rögzíteni kell a kutatócsoporti pályázatok benyújtására és a vállalkozási tevékenység végzésére vonatkozó szabályokat.
- (4) A támogatott kutatócsoportok kötelesek munkájukról évente az AKT részére beszámolót készíteni.

Asz. 47. §

- (3) A támogatott kutatócsoportok ügyeit a Támogatott Kutatócsoportok Irodája (a továbbiakban: TKI) intézi. A TKI szervezeti és működési szabályzatát a kutatócsoportok vezetőiből álló testület dolgozza ki, és az AKT hagyja jóvá.
- (4) A kutatócsoportok az intézetekhez hasonlóan közreműködnek az Akadémia feladatainak teljesítésében, évente jelentést készítenek eredményeikről, és közreműködnek az Országgyűlés és a Kormány elé terjesztendő akadémiai beszámoló, tájékoztató elkészítésében.
- (5) A támogatott kutatócsoportok jogosultak kutatástámogatásért pályázni.
- (6) A támogatott kutatócsoportok a TKI közreműködésével köthetnek kutatási szerződést, és közfeladatuktól elkülönítve – a TKI adminisztratív felügyelete alatt – vállalkozási tevékenységet is folytathatnak.

Ü. 33. §

- (5) A támogatott kutatócsoportok évi beszámolóinak formája igazodik a kutatóintézetek által készítendő beszámolókéhez.
- (6) A kutatócsoportok akadémiai állásban lévő tagjait az Akadémia határozott idejű szerződéssel alkalmazza. Az MTA doktora címmel rendelkező akadémiai állásban lévő kutatót a TKI – az AKT döntése alapján – határozatlan idejű szerződéssel is alkalmazhatja, ha a kutató elfogadja, hogy a kutatócsoport megszűnése esetén az Akadémia őt képzettségének megfelelő kutatóintézeti állásba helyezi.

MTAtv. 17. §

- (4) Az akadémiai kutatóhálózat testületi felügyeletét az AKT látja el.
- (5) Az AKT 15 főből áll. Elnöke a főtitkár, tagjai közül egy-egy tagot a tudományos osztályok kutatóhálózati tagjainak javaslata alapján az osztály jelöl a nem igazgató kutatóhálózati alkalmazott köztestületi tagok közül. A jelölteket az Akadémia Közgyűlése választja meg. Három tagot a Kormány személyre szólóan delegál – tanácskozási joggal – az oktatásban, a kutatásban, a fejlesztésben, az innovációban, valamint a gazdaságfejlesztésben és a versenyképesség-politikában fontos szerepet játszó miniszterek olyan vezető munkatársai közül, akik gazdálkodási, igazgatási, kutatási, kutatásszervezési vagy államigazgatási gyakorlatuk és tapasztalataik alapján hozzájárulhatnak a kutatóhálózat hatékony igazgatásához.
- (6) Az AKT létrehozásának részletes eljárási rendjét és működési szabályait az Alapszabály határozza meg.

Asz. 48. §

- (1) Az AKT tagjainak megbízatása három évre szól. A megbízatás kezdete az akadémiai tisztújítás időpontjától egy évvel eltérő időpontban van, kivéve a testület elnökét, akinek elnöksége a főtitkári megbízatásával együtt keletkezik és jár le. Az AKT tagjainak megbízatása egy ízben meghosszabbítható.
- (2) Az AKT tagjai – a Kormány által delegált tagok kivételével – köztisztületi tagok. Az AKT tagjának nem jelölhető olyan személy, aki akadémiai kutatóintézet vagy kutatóközpont (fő)igazgatója és (fő)igazgatóhelyettese, továbbá aki tagja a Vagyonkezelő Testületnek, a Felügyelő Testületnek, a Felsőoktatási és Tudományos Tanácsnak, vagy az OTKA Országos Bizottságának.
- (3) Az osztályok saját jelöltjüket belső jelölési eljárás után állítják. A jelöltre javaslatot tehet minden olyan intézet és támogatott kutatócsoport, amelynek fő szakterülete az osztályhoz tartozik. Az intézet javaslatát az igazgató terjeszti be.
- (4) Az AKT tagjainak tudományterületükön nemzetközi elismertséggel, és széleskörű tapasztalattal kell rendelkezniük. Elvárás velük szemben, hogy mentesek legyenek a szűkebb szakterületük vagy intézményük iránti elfogultságtól.

Ü. 34. §

Minden intézet (ideértve a kutatóközpontok intézeteit is) és kutatócsoport legfeljebb egy jelöltre tehet javaslatot. A javasolt személyt a kutatóhely igazgatója jelöli a vezető kutatók véleményére támaszkodva. A lehetséges jelöltek személyéről az igazgatók egymással egyeztethetnek. Az osztályon lefolytatott jelöltállítás során a kutatóhelyhez (is) tartozó – beleértve a kutatóhellyel közalkalmazotti jogviszonyban levő vagy onnan nyugdíjba vonult tagokat is – osztálytagok vita után titkos szavazással választják ki a jelöltek közül az osztály jelöltjét, akinek jelölését az osztály titkos szavazással erősíti meg.

MTAtv. 17. §

(7) Az AKT feladatai:

- a) jóváhagyja az akadémiai kutatóhálózat egységeinek céljait, feladatait;
- b) meghatározza a feladatok ellátásának értékelési szempontjait, mutatóit;
- c) javaslatot tesz az egyes intézmények költségvetési támogatására;
- d) javaslatot tesz az Akadémia költségvetésében a kutatási beruházásokra elkülönített források rendeltetésének és kedvezményezettjeinek meghatározására;
- e) javaslatot tesz az Akadémia rendelkezésére álló fiatal kutatói állások szakterületenkénti és kutatóhelyenkénti meghatározására;
- f) értékeli a kutatóközpontok, kutatóintézetek és a támogatott kutatócsoportok szakmai beszámolóit, tevékenységét, teljesítményét és irányítási rendszerét;
- g) a Közgyűlés elé terjeszti a kutatóhelyek tevékenységéről szóló beszámolót;
- h) véleményezi az Akadémia közfeladatainak teljesítéséről a Kormány számára készített tájékoztatót;
- i) jóváhagyja a kutatóközpontok, a kutatóintézetek és a TKI szervezeti és működési szabályzatát;
- j) tagokat jelöl az intézetek 18. § (8) bekezdés szerinti külső tanácsadó testületeibe;
- k) egy-egy tudományterületi szakbizottságot (a továbbiakban: szakbizottságot) rendel a természet-, az élet- és a társadalomtudományi intézetcsoportokhoz a döntések szakmai előkészítésére.

Asz. 49. §

- (1) Az AKT az üléseit szükség szerinti gyakorisággal, de legalább negyedévenként egyszer tartja. Az üléseket a napirend megjelölésével az AKT elnöke hívja össze.
- (2) Saját kezdeményezésén kívül az ülést az elnök köteles összehívni, ha azt az Akadémia elnöke kezdeményezi, vagy azt az AKT három tagja, vagy a Felügyelő Testület a napirend megjelölésével írásban kéri.
- (3) Az AKT üléseire a napirend egyidejű megküldése mellett, az Akadémia elnökét is meg kell hívni.
- (4) Az AKT üléseire az AKT elnöke meghívhatja a Titkárság illetékes munkatársait.
- (5) Az AKT titkársági teendőit az MTA Titkársága végzi.
- (6) Az ülés akkor határozatképes, ha az AKT tagjainak több mint a fele jelen van. Az AKT határozatait szavazattöbbséggel hozza.
- (7) Az Akadémia elnökének javaslata alapján az AKT véleményezi a kutatóintézetek alapítására, összevonására és megszüntetésére vonatkozó javaslatokat. Az AKT javaslatot tehet arra, hogy az Akadémia elnöke mely tudományos osztályokat kérjen fel az egyes kutatóhelyek szakmai munkájának értékelésére.
- (8) Felkérésre az AKT javaslatot tehet az alapellátással összefüggő kutatóintézeti létszámgazdálkodás kérdéseiben.

Ü. 35. §

Az AKT elkészíti saját ügyrendjét, melyet az Akadémia Elnöksége hagy jóvá.

Asz. 49. §

- (9) Az AKT és szakbizottságainak tevékenységéhez szükséges adminisztratív munkát az MTA Titkársága végzi.
- (10) Az AKT tevékenységéért a Közgyűlésnek felel, tevékenységéről évente beszámol a Közgyűlésnek, és az AKVT-nek.

Asz. 50. §

- (1) A tudományterületi szakbizottságokat az AKT hozza létre, tagjainak számát az AKT határozza meg. A szakbizottságok elnökének és tagjainak személyére a kutatóhelyek köztestületi tagjaiból az AKT tesz javaslatot,
- (2) Az AKT ügyrendje a tagságra vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokat állapít meg. A szakbizottságok elnökét és tagjait az AKT elnöke kéri fel. A felkérés előtt az AKT elnöke kikéri az Akadémia elnöke, az érintett osztály(ok), és az AKVT véleményét. A javasolt szakbizottsági elnök és szakbizottsági tagok ellen az Akadémia elnöke, az érintett osztály(ok), és az AKVT írásban indokolt kifogással élhet. Ebben az esetben az AKT-nek új személyi javaslatot kell tennie.
- (3) A szakbizottságok tagjainak megbízatása legfeljebb három évre szól. A megbízatás egy ízben megismételhető de azonos időpontban csak a szakbizottság tagjainak legfeljebb kétharmada cserélődhet. A megbízatás ismételt betöltésének feltételeit az AKT ügyrendje állapítja meg.

Asz. 51. §

- (1) Az Akadémia elnöke által az AKT-hoz tett előterjesztés alapján a szakbizottságok javaslatot tesznek az AKT-nek a tudományterületükhöz tartozó kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok költségvetési támogatásának, beruházásának kereteire. Az előterjesztéshez fűzött módosító javaslatokat írásban indokolják.

- (2) Az intézetek és a támogatott kutatócsoportok éves jelentésének formáját, a benne szereplő javaslatokat az AKT a szakbizottságok javaslata alapján hagyja jóvá.
- (3) Az intézetek éves jelentése alapján a tanácsadó testületek értékelik azok tevékenységét, és értékelésüket az illetékes szakbizottságnak továbbítják. A támogatott kutatócsoportok éves jelentését a szakbizottságok értékelik. A kutatóhelyek értékelésének során a szakbizottság kikéri az illetékes tudományos osztályok véleményét. A tudományos osztályok szükség esetén az illetékes tudományági bizottság véleményét is kikérhetik.
- (4) Az éves jelentések mellett, az intézeteknek háromévente legalább öt évre szóló, intézetfejlesztési tervet is elő kell terjeszteniük. E tervnek távlatosan vázolnia kell az intézet jövőjét, az elképzelésekhez szükséges beruházásokat és egyéb fejlesztéseket. E terveket az addigi megvalósulás, a változó elképzelések és kilátások függvényében háromévente aktualizálniuk kell. A fejlesztési tervek formáját az AKT a szakbizottságok javaslata alapján hagyja jóvá.
- (5) Az értékelést az osztályok véleményének figyelembevételével az AKT hagyja jóvá, a jóváhagyott értékelést a kutatóhelynek megküldi. Az AKT véleményezi az intézetek háromévente megújítandó intézetfejlesztési terveit is. A jelentéseket az AKT minden évben nyilvánosságra hozza, a terveket illető véleményét pedig az intézeteknek külön-külön a tudomására hozza.

Ü. 36. §

- (1) *A szakbizottság ülését a napirend megjelölésével a szakbizottság elnöke hívja össze, valahányszor a teendők indokolják. Össze kell hívnia a szakbizottság ülést akkor is, ha a szakbizottság tagjainak egyharmada, vagy az Akadémia elnöke, vagy az AKT elnöke, vagy a Felügyelő Testület a napirend megjelölésével ezt írásban kéri.*
- (2) *A szakbizottság ülése akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A szakbizottság határozatait szavazattöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén a szakbizottság elnökének szavazata dönt.*
- (3) *A szakbizottság ügyrendjét az AKT hagyja jóvá.*
- (4) *A költségvetési támogatás és a beruházási és felújítási keretéről szóló napirend előkészítéséhez a Titkárság kimutatást készít az előző évi összegekről és az MTA következő költségvetésében az egyes intézeteket érintő új tervek költségeiről.*
- (5) *Az intézeteknek éves jelentésüket és intézetfejlesztési tervüket magyar és angol nyelven is elő kell készíteniük.*
- (6) *A jóváhagyott terv megvalósítása érdekében a főtitkár tesz intézkedéseket.*

MTAtv. 17. §

- (8) Az AKT a (7) bekezdésben felsorolt tevékenysége során álláspontjának kialakításához, a (7) bekezdés k) pont szerinti szakbizottságok, továbbá egyéb szakértői bizottságok összeállításához az Alapszabályban rögzített módon kikéri az illetékes tudományos osztályok véleményét.**

Asz. 52. §

- (1) A tudományos osztályt az AKT-ben az MTAtv. 17. § (5) bekezdése szerint jelölt tag képviseli.
- (2) A tudományos osztály tagokat jelöl az intézetek külső tanácsadó testületeibe.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben megjelölt tagokat a tudományos osztály meghívja azon üléseire, amelyeken kutatóhálózati ügyeket is tárgyal.

- (4) A tudományos osztályok megkapják az illetékességi körükbe eső intézetek éves beszámolóit, amelyekről az AKT számára elkészítik szakmai véleményüket.

MTAtv. 17. §

- (9) Az AKT-nak a (7) bekezdésben felsorolt döntéseiről és javaslatairól az Akadémia főtitkára tájékoztatja az elnököt, az Elnökséget és a Vezetői Kollégiumot. Az AKT határozatait és javaslatait – az Alapszabályban rögzített eljárással – az Akadémia elnöke hagyja jóvá. Az AKT az Alapszabályban meghatározott esetekben és módon terjesztheti döntését az Elnökség elé.**

Asz. 53. §

- (1) Az AKT döntéseit – egyetértése esetén – „jóváhagyom” megjelöléssel az Akadémia elnöke írja alá. A határozatok ezután lépnek életbe, és jelenhetnek meg az Akadémiai Értesítőben. Amennyiben az elnök nem ért egyet az AKT határozatával, véleményét és indokait a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban eljuttatja az AKT elnökéhez, aki az elnök levelének kézhezvétele után a legrövidebb időn – de mindenképpen nyolc munkanapon – belül összehívja az AKT rendkívüli ülését, amelyen részt vesz az Akadémia elnöke is.
- (2) Amennyiben az elnök az AKT-nek ezen az ülésén született döntését sem hagyja jóvá, az AKT elnöke a döntést az Elnökség elé terjeszti.
- (3) Az Elnökség valamennyi szavazati jogú tagja több mint kétharmadának szavazatával jóváhagyhatja az AKT döntését, amely ekkor „az MTA Elnökségének jóváhagyásával” aláírással jelenik meg határozatként az Akadémiai Értesítőben. Ha az Elnökségen nem alakul ki kétharmados többség, a döntést elutasítotttnak kell tekinteni.

MTAtv. 17. §

- (10) Az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa (a továbbiakban: AKVT) az AKT konzultatív testülete.**
- (11) Az AKVT tagjai a kutatóközpontok és a kutatóintézetek igazgatói és a támogatott kutatócsoportok öt képviselője. A támogatott kutatócsoportok képviselői megválasztásának szabályait az Alapszabály rögzíti.**

Asz. 54. §

- (1) Az AKT elnöke az AKT határozatait – a személyi határozatok kivételével – az Akadémia elnökének jóváhagyása előtt az AKVT-vel véleményeztetheti,
- (2) A támogatott kutatócsoportok vezetői maguk közül titkos szavazással választják meg képviselőiket az AKVT-be.

Ü. 37. §

- (1) *Az AKVT-be történő képviselőválasztást a TKI igazgatója szervezi meg. Minden kutatócsoport-vezető öt személyre szavazhat, és szavazata akkor érvényes, ha mindhárom tudományterületnek legalább egy, de legfeljebb két művelőjére szavazott.*
- (2) *Képviselővé az az öt vezető válhat, aki a legtöbb szavazatot kapta, de azszal a további feltétellel, hogy a megválasztott képviselők révén mindhárom tudományterületet legalább egy személy képviselje, és egyik tudományterületet se képviseljék kettőnél többen.*

- (3) *Abban az esetben, ha a szavazás eredményeképpen a (2) bekezdésben írt követelmény nem teljesült, a szavazást meg kell ismételni.*

MTAtv. 17. §

- (12) Az AKVT az Alapszabályban meghatározott módon működik, tagjai közül megválasztja vezetőjét, vezető testületét és jelöli az Akadémia Elnökségébe a kutatóintézeti igazgató tagokat.**

Asz. 54. §

- (3) Az AKVT a három tudományterületet egyenként képviselő három társelnökét hároméves időtartamra választja. A megbízást betöltők mandátumuk lejártával egy alkalommal újraválaszthatók. A társelnökök évente váltják egymást az AKVT elnöki tisztségében.
- (4) Az AKVT elnöke hívja össze és vezeti az AKVT üléseit. A tanács ülésein részt vesz az Akadémia főtitkára vagy megbízottja.
- (5) Az AKVT megfogalmazza saját ügyrendjét, amelyet az AKT hagy jóvá.
- (6) Az AKVT megvitatja a kutatóhálózat működtetésének kérdéseit, és javaslatot tesz az AKT-nek. Állást foglal, véleményt nyilvánít minden olyan kérdésben, amelyben az AKT erre felkéri, és kijelöli a munkáltatói tárgyalócsoporthoz az Akadémiai Érdekegyeztető Tanácsban résztvevő képviselőit.
- (7) A társelnökök saját tudományterületük képviselőit külön is összehívhatják, és a szakterületük ügyeiben kialakított testületi véleményt a többi szakterület megkérdezése nélkül is továbbíthatják.
- (8) Az AKVT három tudományterületi részének igazgatói nyilvános jelölés után, tudományterületenként külön-külön, titkos szavazással kijelölik – maguk közül – jelöltjeiket, akiket az MTAtv. 11. § (1) bekezdése értelmében a Közgyűlés választ meg, hogy a tudományterületek kutatóintézeteit képviseljék az Akadémia Elnökségében. Az így megválasztott elnökségi tagok megbízatásának lejártáig egybeesik az Elnökség megbízatásának lejártával, de legfeljebb igazgatói megbízatásuk időtartamára szól.

MTAtv.

Az akadémiai kutatóközpontok és kutatóintézetek

MTAtv. 18. §

- (1)⁷ Az akadémiai kutatóközpont és a kutatóintézet költségvetési szerv. Az akadémiai kutatóközpont keretein belül működő kutatóintézet a kutatóközpont szervezeti egysége. A kutatóközpont és a kutatóintézet autonóm módon vesz részt az Akadémia közfeladatainak megoldásában, önállóan is vállal közfeladatokat, továbbá egyéb tevékenységet is végezhet. Tudományos tevékenységéről és gazdálkodásáról évente beszámolót készít, amelyet az Akadémia az e törvényben és az Alapszabályban leírtak szerint értékel.**

Asz. 55. §

⁷ Módosította a 2010. évi XC. tv. 62. § (3) bekezdése.

- (1) A kutatóintézetek alapító okiratuknak megfelelően végzik saját közfadataikat és közreműködnek az Akadémia közfadatainak teljesítésében. Ezen belül és a közfeladatokon túlmenően azonban – elnyert pályázataik és kutatási-fejlesztési szerződéseik által behatárolt módon, alapító okiratukkal összhangban – maguk határozzák meg tevékenységüket.
- (2) Az Alapszabály 51. § (4) bekezdésében foglaltak szerint kialakítják, és időről időre megújítják intézményfejlesztési terveiket, amelyekben fejlődésük távlatait és feltételeit vázolják. A tervek esedékes módosítása során azonban kötelesek alkalmazkodni a felügyelő szervezetekben kialakított véleményhez.
- (3) A kutatási területükhöz tartozó kérdésekben részt vesznek az Akadémia állásfoglalásainak és szakmai véleményének kidolgozásában. Részanyagokat szolgáltatnak a kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő akadémiai beszámolóhoz és az évente a Kormánynak benyújtandó tájékoztatóhoz, továbbá felkérésre részt vesznek azok elkészítésében.
- (4) A kutatóintézetek gondoskodnak kutatóik szakmai fejlődéséről. Szakterületükön részt vesznek a szakmai utánpótlás nevelésében, és a felsőoktatási intézményekkel kötött megállapodások szerint az oktatásból és a doktori képzésből is kiveszik a részüket. A maguk területén hozzájárulnak a tudományos gondolkodásmód terjesztéséhez és a tudomány népszerűsítéséhez.
- (5) A kutatóintézetek – saját bevételeik mellett – az Akadémia vagyonának egy-egy részével gazdálkodnak. Az Akadémia a vagyon használata tárgyában szerződést köt intézeteivel. Az intézetek kötelesek betartani az Akadémia vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályait, a rájuk vonatkozó szerződést. Működésük keretei között – lehetőség szerint – kötelesek a vagyont gyarapítani, és állagát megővni. A kutatóintézetek kötelesek a szellemi vagyonnal való gazdálkodásról szabályzatot készíteni, amely szervezeti és működési szabályzatuk mellékletét képezi.
- (6) A kutatóintézet vállalkozási tevékenységének rendjét, a munkamegosztást, a vállalkozási eredmény felosztásának szabályait, továbbá a kutatóintézet kiegészítő és kisegítő tevékenységével kapcsolatos rendelkezéseket – a vonatkozó jogszabályok szerint – az intézet alapító okiratában, valamint szervezeti és működési szabályzatában rögzíti.

MTAtv. 18. §

- (2)⁸ A kutatóközpont tevékenységét a főigazgató, a kutatóintézetét az igazgató irányítja, a tudományos tanács vagy más intézeti testületi szerv közreműködésével.**

Asz. 55. §

- (7) A kutatóközpont és kutatóintézet szervezetét és működési rendjét az intézeti szervezeti és működési szabályzat határozza meg, amelyet a Titkárság útmutatása alapján az intézet készít el. A szervezeti és működési szabályzat határozza meg az intézet döntési és irányítási struktúráját, valamint az irányításban és döntéshozatalban részt vevő testületi szerveket. A szervezeti és működési szabályzatot az AKT hagyja jóvá.
- (8) Az intézetek felett az Akadémia elnöke irányítási és felügyeleti jogokat gyakorol a külön jogszabályban foglaltak szerint.

Ü. 38. §

Az akadémiai kutatóközpontot a főigazgató, a kutatóintézetet az igazgató képviseli.

⁸ Módosította a 2010. évi XC. tv. 62. § (3) bekezdése.

MTAtv. 18. §

- (3) A főigazgatót, illetve az igazgatót az Európai Unió ajánlásainak megfelelő pályázati eljárás alapján az Akadémia elnöke nevezi ki (bízta meg), illetve menti fel (vonja vissza megbízását). A kinevezés legfeljebb 5 évre szól. A kinevezési és felmentési eljárás szabályait az Alapszabály rögzíti.**

Asz. 56. §

- (1) A főigazgatói és az igazgatói tisztség betöltésére irányuló pályázatot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ internetes oldala, az Akadémia honlapja, és az Akadémiai Értesítő mellett külföldi pályázók által is elérhető fórumon is meg kell hirdetni.
- (2) Az Akadémia elnöke az igazgatói és főigazgatói munkakör ellátására alkalmas személy(ek) kiválasztására Ajánló Bizottságot hozhat létre. Az Ajánló Bizottság közvetlenül az Akadémia elnökének teszi meg javaslatát, aki dönt arról, hogy az ajánlott személyek közül felkér-e valakit pályázat benyújtására. A felkért személy(ek) az elbírálás során nem élvez(nek) előnyt más pályázókkal szemben.
- (3) Az AKT az igazgatói és főigazgatói pályázat(ok) elbírálására egy-egy öttagú eseti bizottságot kér fel. Az eseti bizottság négy tagjára az illetékes szakbizottság tesz javaslatot, az eseti bizottság egy tagját pedig az Akadémia elnöke delegálja. Az eseti bizottság elnökét a bizottság tagjai közül az AKT elnöke kéri fel. Az eseti bizottság javaslata elkészítése során kikéri az illetékes akadémiai osztály(ok) és tudományos bizottság(ok) véleményét; és az intézet kutatóinak véleményét is kikérheti.
- (4) Az eseti bizottság a pályázókat rangsorolva jelentést tesz az AKT-nek, s ennek alapján a főtitkár javaslatot tesz az elnöknek a kinevezendő jelölt(ek) személyére.

MTAtv. 18. §

- (4) A főigazgatói és az igazgatói pályázatok kiírásakor meg kell határozni, megbízásukkor vagy kinevezésükkor pedig írásban rögzíteni kell számukra a szervezettel kapcsolatos tudományos teljesítmény- és gazdálkodási követelményeket.**

Asz. 56. §

- (5) Az általános teljesítmény- és gazdálkodási követelményeket a vonatkozó hatályos jogszabályok és az Akadémia szabályzatai, rendelkezései tartalmazzák, ezekhez járulhatnak az intézet szakterületéből adódó egyedi követelmények.
- (6) A teljesítmény-követelmények között szerepelniük kell az intézet közfeladatainak mérhető teljesítménymutatóira vonatkozó alapvető vállalásoknak.
- (7) Az akadémiai vezető tisztségviselők (kutatóközpontok, kutatóintézetek, kiegészítő- és egyéb intézmények vezetői) vonatkozásában a külön törvény szerinti vezetési-szervezési, pénzügyi-gazdasági végzettséggel vagy képesítéssel egyenértékűnek minősül az Akadémia által szervezett vezetőképző oktatáson szerzett oklevél. A külön jogszabály szerinti vezetési-szervezési, pénzügyi-gazdasági végzettséget (képesítést) vagy az azokkal egyenértékű, akadémiai vezetőképző oktatás szerinti képesítést a kinevezéstől (megbízástól) számított egy éven belül kell megszerezni.

MTAtv. 18. §

- (5) Az akadémiai kutatóhálózat kutatóhelyein foglalkoztatott kutatók (a továbbiakban: kutatók) munkájukat tudományos meggyőződésüknek megfelelően végzik. Ezzel ellentétes tevékenységre nem kötelezhetők. Tudományos eredményeiket szabadon tehetik közzé, ha ezzel mások törvényes, különösen a szellemi tulajdonra vonatkozó jogait nem sértik.
- (6) A kutatók besorolásánál a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 93. § (2) bekezdése szerinti kutatói munkaköröket kell alkalmazni.
- (7) A kutatóközpontok és kutatóintézetek munkáját és felügyeletét külső tanácsadó testület segíti, amely a hazai és külföldi tudományos közösségek tekintélyes tagjaiból áll. A külső tanácsadó testület tagjainak felkéréséről és felmentéséről az Akadémia elnöke gondoskodik az Alapszabályban rögzített eljárás alapján.

Asz. 57. §

- (1) A külső tanácsadó testület létszáma legalább 5, legfeljebb 7 fő. Két (legfeljebb három) tagot az illetékes osztály(ok), egy (legfeljebb két) tagot az intézetigazgatók véleménye alapján az AKT, két (legfeljebb három) tagot pedig az intézet jelöl, az egymással való egyeztetés után. A testületben legalább két nem magyar állampolgár (vagy kettős állampolgárságú) tagnak kell lennie. A testület elnökét és tagjait az Akadémia elnöke kéri fel. Nem lehet a külső tanácsadó testület tagja az, aki ezen időtartam alatt az intézettel közalkalmazotti vagy munkajogviszonyban áll,
- (2) Hasonló tudományterületen tevékenykedő intézetek tanácsadó testületeibe ugyanaz a személy is jelölhető. Ugyanaz a testület több hasonló tudományterületen tevékenykedő intézetet is felügyelhet.

Ü. 39. §

- (1) *A külső tanácsadó testület maga határozza meg ügyrendjét, és jogosult az értékeléshez, állásfoglaláshoz, véleményalkotáshoz szükséges minden információt bekérni az adott intézettől.*
- (2) *A külső tanácsadó testület évente legalább egyszer ülésezik, és megbízatása hároméves időtartama alatt legalább egy alkalommal az intézetben tart kihelyezett ülést. Egyéb üléseit informatikai eszközök közvetítésével is megtarthatja, és határozatait elektronikus levelezés útján is meghozhatja. A külső tanácsadó testület határozatához az összes tag több mint a felének egybehangzó szavazata szükséges.*
- (3) *A külső tanácsadó testület működésének költségei az intézetet terhelik. A külföldi tagok az üléseken való részvételük miatti magyarországi látogatásaikon költségtérítésben részesülnek.*

MTAtv. 18. §

- (8) A külső tanácsadó testület figyelemmel kíséri az intézet munkáját, és tanácsaival segíti terveinek kialakítását. Az AKT felkérésére rendszeresen közreműködik az intézetek munkájának értékelésében.

Asz. 57. §

- (3) A külső tanácsadó testület az AKT felkérésére minden évben értékeli az intézet jelentését, és háromévente részletes elemzést készít az intézet munkájáról, továbbá értékeli az intézet fejlesztési tervét.

MTAtv.

Az Akadémia egyéb intézményei

MTAtv. 19. §

(1)⁹ Az MTA Titkársága az Akadémia köztestületi feladatait szervező, az Akadémia kutatóhálózatának és más intézményeinek igazgatási, gazdálkodási, pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladatait ellátó költségvetési szerv. A Titkárság közfeladatokat ellátó alkalmazottai köztisztviselők.

(2) Az MTA Titkárságának feladatait az Alapító Okirat rögzíti, amelyet az Akadémia elnöke ad ki.

Asz. 58. §

(1) Az MTA Titkársága önálló jogi személy, köztestületi közhatalmi költségvetési szerv, ellátja a fejezetet irányító szerv feladatai közül azokat, melyekkel a fejezetet irányító vezető megbízta.

Így

- a) a Titkárság feladata, hogy az Akadémia választott vezetőinek és köztestületi szerveinek munkáját támogatva elősegítse az MTAtv.-ben megfogalmazott akadémiai feladatok megvalósítását.
- b) A Titkárság látja el az Akadémia nemzetközi kapcsolataiból eredő adminisztratív feladatokat.
- c) A Titkárság az MTA testületeinek működéséhez szükséges döntéseket előkészítő, szervező, összehangoló, végrehajtó és ellenőrző tevékenységet lát el. Biztosítja a köztestületi tagok részére tagságukból eredő jogaik gyakorlásának feltételeit.
- d) A Titkárság hajtja végre a Közgyűlés, a közgyűlési bizottságok, az Elnökség, a Vezetői Kollégium, annak állandó bizottságai, a Doktori Tanács, a tudományos osztályok és bizottságok, valamint a Bolyai Kuratórium működésével kapcsolatos feladatokat.
- e) A Titkárság biztosítja az AKT és szakbizottságainak működési feltételeit, készíti elő döntéseit és gondoskodik végrehajtásukról. Tartja a kapcsolatot a kutatóhálózattal, és figyelemmel kíséri a kutatási feltételek meglétét.
- f) A Titkárság végzi el az akadémiai költségvetés operatív pénzügyi, gazdasági feladatait; ellátja a fejezeti gazdálkodással kapcsolatos feladatokat. Átruházott hatáskörben ellátja az MTA vagyonának kezeléséből adódó gazdálkodási és képviseleti feladatokat.
- g) A Titkárság segíti, irányítja és ellenőrzi az akadémiai intézmények pénzügyi, gazdasági munkáját.
- h) A Titkárság látja el a Doktori Tanács Titkárságának pénzügyi-gazdasági feladatait.
- i) A Titkárság adományokat fogadhat el, hagyatékot kezelhet a vonatkozó elnöki, főtitkári szabályozás szerint.

(2) Az MTA Titkársága – a hatályos jogszabályoknak megfelelően létrehozott – szervezeti és működési szabállyal rendelkezik, amelyet a Vezetői Kollégium hagy jóvá.

MTAtv. 19. §

(3) Az Akadémia Könyvtára nyilvános könyvtár, amely országos tudományos szakkönyvtárként működik.

⁹ Módosította a 2010. évi XC. tv. 62. § (4) bekezdése.

Asz. 59. §

- (1) A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára nemzeti intézmény. Ellátja a tudományos ismeretek terjesztésének és a tudományos munka előmozdításának feladatait. Történelmi és országos jelentőségű nyomtatott, kéziratos, levéltári és elektronikus információhordozókon található anyagokat gondoz.
- (2) A könyvtár önálló jogi személy. Tevékenységét a főigazgató irányítja. A főigazgatót – pályázat alapján – az Akadémia elnöke bízza meg.
- (3) A könyvtár az akadémiai kutatóintézetek és támogatott kutatóhelyek könyvtárai részére – igényük szerint – szakmai támogatást nyújt.

MTAtv. 19. §

- (4) Az Akadémia a költségvetési szerveiről, egyéb intézményeiről, a tulajdonában (résztulajdonában) lévő gazdasági társaságokról, továbbá az általa támogatott szervezetekről az Alapszabályban rendelkezik.**

Asz. 60. §

- (1) Az Akadémia és intézeteinek üzemeltetését segítő szervezete, az MTA Akadémiai Létesítmények Fenntartása és Üzemeltetése (a továbbiakban MTA Alfa), köztisztviselési költségvetési szerv. Feladata az Akadémia központi ingatlanainak, továbbá az intézmények használati körén kívüli ingatlanainak az üzemeltetése és egyéb szolgáltatások nyújtása. Az MTA Alfa az Akadémiának versenyképes áron nyújtott szolgáltatásainak ellenében költségvetési támogatásban részesül. A szervezet szolgáltatásait az Akadémia és intézetei számára önköltségi áron köteles nyújtani. A szervezet vállalkozási tevékenységet is végezhet.
- (2) Az Akadémia jóléti intézményei a bölcsőde és óvoda, az akadémiai üdülők (Alkotóház) és az akadémiai vendégház. A jóléti intézmények funkcionális felügyeletét a Vezetői Kollégium Szociális Bizottsága látja el.
- (3) A jóléti intézmények térítési díjait a Szociális Bizottság véleményezi. A jóléti intézmények működési költségeihez, felújításhoz, beruházáshoz az Akadémia támogatást nyújt. A jóléti intézmények előnyben részesítik az őket igénybe vevő akadémiai dolgozókat (ideértve a köztisztviselőket is) – ennek szabályait a Szociális Bizottság hagyja jóvá –, de külső igénylőknek is nyújthatnak szolgáltatást. Az akadémiai dolgozók (a köztisztviselőket is) díjkedvezményben részesülhetnek, vagy a munkáltató intézmény átvállalhatja a díj meghatározott részét.
- (4) Jóléti intézmény alapításához, megvásárlásához, jóléti szolgáltatások hosszú távú nyújtására irányuló szerződés megkötéséhez hiteles igényfelmérésre, az önfenntartó működést garantáló legalább ötéves pénzügyi terv, szervezeti és működési szabályzat tervezetének benyújtására van szükség. A pénzügyi terv ismeretében (térítési díjak, szolgáltatások) készített szerződés tervezetét jóváhagyásra a Vezetői Kollégium elé kell terjeszteni.
- (5) Megszüntethető és értékesíthető a jóléti intézmény abban az esetben, ha szolgáltatása iránt az akadémiai igény erősen lecsökkent, vagy ha a felújításához, korszerűsítéséhez szükséges összeg nagysága miatt nem fedezhető. A jóléti intézmény megszüntetése amennyiben az költségvetési szerv, a Közgyűlés, egyéb esetben a Vezetői Kollégium hatásköre. A felszabaduló vagyonelemeket a vagyonkezelés szabályai szerint kell hasznosítani.

- (6) Az Akadémia tulajdonos lehet gazdasági társaságokban és az intézetei által működtetett, azokkal közösen alapított ún. spin-off társaságokban. Társaságok alapítása és üzletrészszerzés társaságokban a vagyonkezelés szabályai szerint történik.
- (7) Az Akadémia többségi tulajdonában levő, profitorientált gazdasági társaságok működésével szemben elsődleges követelmény a vagyon (saját tőke) megőrzése és a mindenkori átlagos bankkamatnál magasabb tőkearányos nyereség (nyereséges működés). Ha a gazdasági társaság ezeknek a követelményeknek két egymást követő évben nem felel meg, vagy fennáll a vagyonvesztés veszélye, akkor a társaságot meg kell szüntetni vagy értékesíteni kell. Az Akadémia tulajdonában lévő profitorientált gazdasági társaságokat a Vagyonkezelő Testület évente ellenőrzi, teljesítményüket véleményezi. A társaság megszüntetése, az üzletrészek értékesítése a vagyonkezelés szabályai szerint történik.
- (8) A spin-off társaságokban való részvételre nézve a vonatkozó hatályos szabályok irányadók. Az Akadémia intézkedik a társaság megszüntetése (végelszámolása) ügyében, ha lényeges vagyonvesztés fenyeget, vagy az eredetileg kitűzött célok nem érhetők el. A társaságok megszüntetése, az üzletrészek értékesítése a vagyonkezelés szabályai szerint történik.
- (9) Az Akadémia – az erre vonatkozó jogszabályi korlátok figyelembevételével – támogathat olyan szervezeteket, amelyek tevékenysége a magyar tudomány, kutatás-fejlesztés, művészet, a határokon túli magyar kutatókkal fenntartott kapcsolatok, jelentős társadalmi problémák vizsgálata céljából az Akadémia szempontjából indokolható. A támogatásra vonatkozó döntés elnökségi hatáskör.
- (10) Az Akadémia elnökének és főtitkárának munkáját, és a köztestület működését segítő szervezet az MTA Kutatásszervezési Intézete. Az intézet önállóan gazdálkodó köztestületi költségvetési szerv, egyéb kutatóhely. Feladata: a Közgyűlés nem akadémikus tagjai választásával kapcsolatos titkársági feladatok ellátása; elemzések készítése, adatszolgáltatás; az akadémiai köztestületi tagok adatainak nyilvántartása; publikációs adattárak működtetése; a közgyűlési doktor képviselők választásának szervezése; kiadványok megjelentetése.

A Magyar Tudományos Akadémia művészeti gyűjteménye

Asz. 61. §

- (1) A művészeti gyűjtemény az Akadémia tulajdonában álló, és az Akadémiára bízott nemzeti jelentőségű, védett műtárgyak összessége.
- (2) A művészeti gyűjtemény működésének elvi irányítását háromtagú Gyűjteményi Tanács látja el. A tanács tagjait az illetékes tudományos bizottság javaslata alapján háromévi időtartamra az Akadémia elnöke bízza meg, a megbízás – annak leteltével - többször is megújítható.
- (3) A művészeti gyűjtemény kezelésének feladatát a gyűjteményvezető látja el. A gyűjteményvezetőt a Tanács véleményének figyelembevételével háromévi időtartamra az MTA Művészettörténeti Kutatóintézetének igazgatója nevezi ki. A megbízás további 3 éves időtartamra többször is meghosszabbítható.

A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia

Asz. 62. §

Az Akadémia támogatja az Akadémiával társult, külön alapszabállyal rendelkező önálló szervezetet, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémiát, amelynek adminisztratív feladatait annak titkársága látja el. A kapcsolatot mindkét részről két-két delegátus tartja; a kapcsolattartás szabályait és az együttműködés rendjét a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, és a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia elnöke együttesen alakítja ki. Az Akadémia részéről két tagot hároméves időszakra az elnök jelöl ki. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tájékoztatja tevékenységéről az MTA Közgyűlést.

Az Akadémia Magyar Tudomány című folyóirata

Asz. 63. §

Az Akadémia „Magyar Tudomány” címmel tudományos folyóiratot jelentet meg tudományos eredményeknek és a fejlődés irányainak az egész tudományos közösséggel való megismertetése, a tudományirányítás és a tudományos közélet kérdéseinek megvitatása, fontos határozatok közzététele céljából. A folyóirat főszerkesztőjét az Elnökség javaslata alapján az elnök bízza meg háromévi időtartamra. A megbízás további 3 éves időtartamra többször is meghosszabbítható.

Ü. 40. §

Az Akadémia hivatalos kiadványai közül az Akadémiai Értesítő kiadásáért a Jogi és Igazgatási Főosztály a felelős. Az akadémiai honlap szerkesztéséért, az akadémiai honlapon megjelenő Akadémiai Hírek és a News and Views kiadásáért az Elnöki Titkárság vezetője a felelős.

MTAtv.

Az Akadémia gazdálkodása és vagyona

MTAtv. 20. §

- (1) Az Országgyűlés állapítja meg az Akadémia fejezet költségvetését és fogadja el az Akadémia költségvetési beszámolóját.
- (2) Az Akadémia költségvetésében a kiadási és a bevételi előirányzatok főösszegének évközi csökkentésére az Országgyűlés jogosult, kivéve az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 46. §-ában meghatározott intézkedéseket.
- (3) Az Akadémia fejezet költségvetése külön előirányzaton tartalmazza az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (továbbiakban: OTKA) és az OTKA Iroda költségvetését is.
- (4) Az OTKA működését az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokról szóló 1997. évi CXXXVI. törvény szabályozza. Az OTKA költségvetését sem az Akadémia köztestületi költségvetési szervek (a továbbiakban: akadémiai költségvetési szervek), sem a központi akadémiai feladatok (fejezeti kezelésű előirányzatok) céljaira nem lehet sem az éves tervezéskor, sem év közben átcsoportosítani, kivéve a pályázatokkal kapcsolatos fejezeten belüli előirányzat-módosításokat.
- (5) Az Akadémia fejezet költségvetése külön előirányzatot tartalmaz a magyar tudományos közösségnek nemzetközi szervezetekkel szemben vállalt kötelezettségeire.
- (6) Az Akadémia fejezet irányítása alá tartozó akadémiai költségvetési szervek gazdálkodására az Áht.-ban és a kormányrendeletben foglalt, a központi költségvetési szervekre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni az e törvényben foglalt eltérésekkel.
- (7) Az Akadémia jogosult az akadémiai költségvetési szerveket a tevékenységük jellege és a feladatellátásukhoz gyakorolt funkcióik szerint csoportokba besorolni.
- (8)¹⁰ Az Akadémia a feladataihoz igazodóan saját hatáskörében állapítja meg egyes szervezeteinek gazdálkodási formáit és a kutatástámogatás módját.

---

¹⁰ Módosította a 2010. évi XC. tv. 66. § (2) bekezdése

- (9) Az Akadémia – kapcsolódva az államháztartás rendjéhez – megadja a központi költségvetés tervezéséhez és az annak végrehajtásáról szóló beszámolóhoz szükséges információkat.
- (10) Az Akadémia és az akadémiai költségvetési szervek gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi.

MTAtv. 21. §

- (1) Az akadémiai költségvetési szervek körébe tartoznak:
- a kutatóközpontok, a kutatóintézetek és a TKI;
  - az Akadémiai Könyvtár;
  - a kutatást segítő egyéb szervezetek;
  - a területi akadémiai bizottságok titkárságai;
  - a jóléti szervezetek.
- (2) Az akadémiai költségvetési szervek részt vesznek az Akadémia törvényben foglalt közfeladatainak ellátásában. Ezek finanszírozásának forrásai a költségvetési támogatás, más államháztartási források és saját bevételeik.
- (3) A kutatóhálózaton belül a kutatóintézetek, a kutatóközpontok és a TKI éves költségvetési támogatása tartalmazza:
- a közfeladatok ellátásával összefüggő alapellátási támogatást;
  - az Akadémia fejezet költségvetésében meghatározott feladatra a kutatóközpontoknál, kutatóintézeteknél előirányzott keretet;
  - a közfeladat célú pályázatokban való részvételhez felhasználható forrásra (önrészre) fordítható összeget.
- (4) A (3) bekezdés a) pontjában meghatározott alapellátási támogatás tartalmazza:
- a kutatóintézetek üzemeltetési kiadásaihoz,
  - a kutatási feladatokat támogató tevékenységek tárgyi és személyi feltételeit megteremtő összegekhez,
  - a speciális kutatási feltételek kiadásaihoz,
  - a közfeladatok ellátásához köthető személyi és tárgyi kiadásokhoz
- a közfeladatokkal arányosan – jogszabályban meghatározott feltételek szerint – megállapított költségvetési forrást.
- (5) Az alapellátási támogatás kutatóintézetekre együttesen meghatározott összege a kutatóintézeti kört érintő közfeladatok mennyiségének változásával együtt módosítandó.
- (6) Az alapellátási támogatást módosítani kell az éves átlagos infláció mértékének megfelelően is, amennyiben ezt az Akadémia éves költségvetési támogatásának növekedése lehetővé teszi.
- (7) A kutatóközpont és a kutatóintézet szellemi és anyagi kapacitásával végzett tevékenységének bevételei a kutatóhely működésének és fejlesztésének forrását képezik.
- (8) Az akadémiai költségvetési szerveknél foglalkoztatottakra – az MTA Titkárságának közfeladatokat ellátó köztisztviselői, ügykezelői, illetve munkavállalói kivételével – a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (9)¹¹ Az akadémiai költségvetési szervek foglalkoztatottjai számára kereset-kiegészítés állapítható meg, amelynek részletes szabályait az Akadémia szabályzatban határozza meg.

Asz. 64. §

¹¹ Módosította a 2010. évi XC. tv. 66. § (2) bekezdése

Az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács

- (1) Az Érdekegyeztető Tanács feladata az Akadémia kutatóhelyein és intézményeiben a közalkalmazotti jogviszonyban álló munkavállalók munkaügyi, anyagi, szociális és kulturális, élet- és munkakörülményeit érintő kérdések akadémiai szintű egyeztetése, e kérdéskörökben tájékoztatás, ajánlások megfogalmazása, megállapodások kötése.
- (2) A tanács tagjai:
  - a) az Akadémia képviselőire az elnök által kijelölt személyek,
  - b) a munkaadói tárgyalócsoporthoz az AKVT elnöke által kijelölt képviselői,
  - c) a munkavállalói tárgyalócsoporthoz az akadémiai kutatóhelyeken reprezentatív szakszervezetek által kijelölt képviselői.
- (3) A tanács saját alapszabály és ügyrend szerint működik, amelyet a tanács tagjai fogadnak el.

MTAtv. 22. §

- (1) Az akadémiai költségvetési szervek többéves kutatási és egyéb szerződéseket köthetnek, és ezek teljesítése érdekében az Akadémia elnökének előzetes engedélyével a folyó éven túli kötelezettségeket vállalhatnak.
- (2) A kutatóhálózatba tartozó szervezetek a megkötött kutatási szerződések alapján – az Alapszabályban rögzített eljárási rend szerint – a bevételek mértékéig módosíthatják a kiadási és bevételi előirányzataik főösszegét.

Asz. 65. §

A kutatóintézetekre vonatkozó bevételi és kiadási előirányzatok saját hatáskörben való módosításának rendjéről – a hatályos, vonatkozó jogszabályi előírások alapján – az Akadémia az intézeteket tájékoztatja.

MTAtv. 22. §

- (3) A kutatóhálózatba tartozó szervezetek a rendelkezésükre bocsátott pénzeszközökkel és saját bevételeikkel önállóan gazdálkodnak; ezek nem vonhatók el tőlük, kivéve a 20. § (2) bekezdésében foglalt esetet. A kutatóhálózatba tartozó szervezetek év végi pénzmaradványának a megkötött szerződések teljesítésével összefüggő része nem tartozik az éves maradványelszámolás körébe. Ezeket a maradványokat a kutatóhálózat szervezeteinek a megkötött szerződésekben foglaltak szerint kell felhasználniuk, és a megbízóval kell a maradvány összegéről elszámolniuk. A költségvetési év végén keletkezett előirányzat-maradványt – a jogosultsági elszámolást követően, az Akadémia rendelkezésétől függően – a következő évben (években) a szervezetek feladataik teljesítésére felhasználhatják.
- (4) A kutatóhálózatba tartozó szervezetek vállalkozási tevékenységet is folytathatnak. Ha a tevékenység eredményét közfeladataik ellátására vagy azokat segítő beruházásokra a tárgyévét követő két éven belül felhasználják, ezt az összeget befizetési kötelezettség nem terheli.
- (5) A kutatóhálózatba tartozó szervezetek az államháztartáson kívüli bevételeknek a kapcsolódó kiadások teljesítése után fennmaradt részét a Magyar Államkincstárnál külön célelszámolási számlán kezelhetik, s ennek összegét, valamint a maradvány, a vállalkozási tartalék átmenetileg szabad pénzeszközeit – amennyiben nincs lejárt kötelezettségük – a Magyar Államkincstár hálózatában értékesített állampapírba fektethetik.

MTAtv. 23. §

- (1) Az Akadémia a feladatai ellátása érdekében a vagyonával önállóan gazdálkodik, ennek részletes szabályait az Alapszabály határozza meg.
- (2) Az Akadémia vagyonába tartozik az e törvény hatálybalépésével az Akadémiának átadott törzsvagyon és az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján az Akadémiának átadott vagyon (a továbbiakban: az Akadémia vagyona). Az Akadémia vagyonába tartoznak az ingatlanok, az immateriális javak (ideértve a szellemi tulajdont is), a tárgyi eszközök, a pénz, a befektetések és a részesedések is.
- (3) Az Akadémia az irányítása alá tartozó költségvetési szervekkel a vagyon használatba adásáról vagyonhasználati szerződést köt. A vagyonhasználati szerződés főbb tartalmi és formai elemeit az Alapszabály tartalmazza.

Asz. 66. §

- (1) Az Akadémia feladatai ellátása érdekében önállóan gazdálkodik, vagyonába tartozik az Akadémiának átadott törzsvagyon, és a külön jogszabály alapján az Akadémiának átadott vagyon. Az Akadémia vagyonába tartoznak az ingatlanok; a részesedések és befektetések (üzletrészek, részvények, értékpapírok, kötvények stb.); az immateriális javak (ideértve a szellemi tulajdont is); a tárgyi eszközök, ingóságok és a pénz.
- (2) Az akadémiai költségvetési szervek által ellátott közfeladatok finanszírozásának forrásai a költségvetési támogatás, más államháztartási források és saját bevételeik. A kutatóhálózatba tartozó szervezetek a rendelkezésükre bocsátott pénzeszközökkel önállóan gazdálkodnak, ezek – a törvényben meghatározott esetet kivéve – nem vonhatók el tőlük.
- (3) Az akadémiai vagyont, annak hozadékát – ideértve az értékesítésből származó pénzüsszeget is – elkülönítetten kell nyilvántartani, és az alábbi célokra lehet felhasználni:
  - a) meghatározott célra történt értékesítés esetén az előre megjelölt célra történő felhasználás,
  - b) vagyon fenntartása, értékének növelése, vagyon gyarapítása,
  - c) működés és fejlesztés elősegítése;
  - d) innovációs tevékenység erősítése,
  - e) vagyon hozadékából rendszeres kötelezettségvállalást nem jelentő, egyéb célú felhasználás.
- (4) Az Akadémia vagyonába tartozó ingatlan értékesítéséből és használatából származó bevétel felett az Akadémia rendelkezik; ha az értékesített ingatlan akadémiai költségvetési szerv használatában volt, a bevétel egészét vagy meghatározott részét az Akadémia – a felhasználás céljának megjelölésével – átadhatja a korábbi használatnak.
- (5) A részesedések értékesítéséből vagy hozadékából származó bevétel felett a részesedés tulajdonosa (az Akadémia, illetve az akadémiai költségvetési szerv) rendelkezik. Ezeket a bevételeket elsősorban új részesedések megszerzésére vagy a meglévők bővítésére kell fordítani.
- (6) Az akadémiai költségvetési szerveknél keletkezett szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogok – a vonatkozó külön jogszabályok szerint – a költségvetési szervet illetik meg. A szellemi vagyon létrehozásával és kezelésével kapcsolatos kérdések szabályozására az Akadémia Szellemitulajdon-kezelési Szabályzatot ad ki, amelyhez illeszkedve az akadémiai költségvetési szervek elkészítik a saját, szellemi tulajdon kezelésére vonatkozó szabályzataikat. A szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogok értékesítéséből vagy hasznosításából származó bevétel felett elsődlegesen a külön jogszabály szerinti tulajdonos (vagy annak rendelkezése alapján a használó intézmény) rendelkezik.

- (7) Az Akadémia által alapított köztestületi költségvetési szervek az általuk a közfeladatok ellátására, vagyonhasználati megállapodással rendelkezésükre bocsátott vagyon használatára jogosultak. A vagyon mindenkori használója köteles a Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat és az egyes vagyonelemek használatba adására vonatkozó vagyonhasználati megállapodások előírásai szerint eljárni. A vagyonhasználati megállapodásnak a következő, alapvető tartalmi és formai elemeket kell tartalmaznia:
- a) szerződő felek (tulajdonos és használó), az azonosításukhoz szükséges adatok (székhely, képviselők stb.) feltüntetésével;
  - b) használatba adott vagyonelem pontos megnevezése és alapvető jellemzői (terület, érték stb.);
  - c) felek jogai és kötelezettségei (különös tekintettel a fenntartásra, javításra, üzemeltetésre, harmadik fél általi használatra);
  - d) hasznosításból származó eredmény visszafizetésével kapcsolatos esetleges kötelezettség;
  - e) megállapodás tárgyát képező vagyonon fennálló, harmadik személyt megillető jogok (per-, teher- és igénymentesség);
  - f) használat időtartama;
  - g) megállapodás módosításának, és felmondásának szabályai.
- (8) A vagyonhasználati megállapodásoknak a (7) bekezdésben foglaltakon túli, további részletes tartalmi és formai elemeit a Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat és annak mellékletei tartalmazzák.
- (9) Az Akadémia által alapított költségvetési szervek gazdasági önállóságuk megvalósításaként a használatukba adott tárgyi eszközökkel – az ingatlanokat kivéve –, gazdasági társaságokban szerzett részesedésükkel a Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat keretein belül önállóan gazdálkodnak. A kutatóintézetek – a rájuk vonatkozó jogszabályok keretein belül – önállóan gazdálkodnak pénzeszközökkel, értékpapírjaikkal, a tevékenységük eredményéből származó eszközökkel.
- (10) A használó köteles az általa használt ingatlan vagyon fenntartására. Az intézmények használatába adott ingatlanok üzemeltetési költségeit a használó intézmény fedezi. Ha egy ingatlant több intézmény használ, akkor a vagyonhasználati megállapodás kijelöli az ingatlant üzemeltető intézményt, mellyel a használó intézmények külön állapodnak meg az üzemeltetési költségek megosztására vonatkozóan.
- (11) Az Akadémia az ingatlan használatára mást is feljogosíthat, különösen a használó által rendszeresen bérbbe adott területek terhére, továbbá a vagyonhasználati megállapodásban meghatározott esetekben a vagyonhasználati megállapodást az Akadémia meg is szüntetheti.
- (12) Az Akadémia nem szed bérleti díjat az általa alapított költségvetési szervek használatába adott, a közfeladatok ellátásához szükséges ingatlan vagyon használatát után, de az esetleges hasznosításból (bérbeadás, vállalkozási tevékenység stb.) eredő források egy részét jogosult elvonni. A használó az általa használt vagyon hozadékának nála maradó részét a vagyon állapotának szinten tartására (felújításra, eszközbeszerzésekre) köteles felhasználni.

MTAtv. 23. §

- (4) Az akadémiai ingatlan vagyon értékesítéséhez – a Közgyűlés által elfogadott vagyongazdálkodási elvek figyelembevételével – az Elnökség, a gazdasági társaságokban lévő részesedés értékesítéséhez a Vezetői Kollégium tagjai több mint felének támogató szavazatával meghozott jóváhagyása szükséges. Az értékesítésről az Akadémia elnöke dönt.**

Asz. 66. §

- (13) Az Akadémia el nem idegeníthető vagyonát képezi az Akadémia Székháza (1051 Budapest, Roosevelt tér 9.) és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának épülete (1051 Budapest, Arany J. u. 1.).
- (14) Az Akadémia vagyonával való gazdálkodás további elveit és gyakorlásának szabályait – az Alapszabállyal összhangban – a Közgyűlés által jóváhagyott Vagyongazdálkodási Irányelvek rögzítik.
- (15) Az Akadémia vagyonával való gazdálkodás további részletes szabályait – az Alapszabállyal összhangban – az Akadémia Elnöksége által jóváhagyott Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat tartalmazza.
- (16) Az akadémiai vagyonnal kapcsolatos szabályozási kérdések és konkrét javaslatok döntés előtti véleményezése a Közgyűlés által megválasztott Vagyonkezelő Testület feladata.

MTAtv. 23. §

- (5) Az Akadémia az ingatlan vagyon adásvételével kapcsolatos pénzforgalom lebonyolítására a Magyar Államkincstárnál elkülönített pénzforgalmi számlát köteles nyitni. Az Akadémia a vagyonhasznosítás átmenetileg szabad pénzeszközeit a Magyar Államkincstár hálózatában értékesített állampapírok vásárlásával hasznosíthatja.**
- (6) Az Akadémia, valamint – engedélyével – az akadémiai költségvetési szerv a vagyonából, az államháztartáson kívüli bevételének a kiadások után fennmaradt részéből, vállalkozási tartalékából zártkörűen működő részvénytársaságot, korlátolt felelősségű társaságot alapíthat, vagy ilyenekben részesedést szerezhet, ha a cég üzleti terve szerint három éven belül nyereségesse válik, továbbá a hiányt a célelszámolási számlán kezelt összegből, vagyonból finanszírozza. Az Akadémia mint köztestület gazdasági társaságaira az akadémiai költségvetési szervek gazdasági társaságaira vonatkozó szabályok, illetve az Áht. VII/A fejezetében foglaltak megfelelően alkalmazandók, azzal, hogy a tulajdonosi jogokat az elnök gyakorolja.**
- (7) Az Akadémia vagyonával kapcsolatos végrehajtási jogkört és az elszámolási, valamint a nyilvántartási feladatokat az MTA Titkárságán belül működő Vagyonkezelő Szervezet látja el. Az Akadémia vagyonával kapcsolatos véleményezési, döntés-előkészítő jogkör a Vagyonkezelő Testület hatáskörébe tartozik.**

Asz. 66. §

- (17) A vagyonkezelés titkársági feladatait az MTA Titkárságán belül külön szervezeti egység, a Vagyonkezelő Szervezet (1051 Budapest, Nádor u. 7.; Áht. azonosító: 213798) látja el. A Vagyonkezelő Szervezet vezeti az Akadémia tulajdonát képező ingatlanok hatályos, naprakész nyilvántartását. A nyilvántartásban történt változásokról a Vagyonkezelő Szervezet a hatályos nyilvántartás teljes szövegének megküldésével tájékoztatja az Akadémia elnökét, főtitkárát és a Vagyonkezelő Testület elnökét. A nyilvántartásba külön felhatalmazás nélkül is betekinthez az Akadémia elnöke, főtitkára és a Vagyonkezelő Testület elnöke és tagjai.
- (18) Ha az Akadémia az általa alapított kutatóintézetek által használt vagyon hozadékának felhasználásával gazdasági társaságot alapít, vagy ilyenben részesedést szerez, a részesedéshez fűződő tulajdonosi jogokat elnökségi felhatalmazás útján a kutatóintézet is gyakorolhatja.

MTAtv. 23. §

- (8) A Vagyonkezelő Testület a munkájáról félévente jelentést tesz a Vezetői Kollégiumnak. Az Akadémia vagyonával való gazdálkodásról az elnök évente jelentést tesz a Közgyűlésnek.
- (9) Az Akadémia működésének és fejlesztésének elősegítésére – tulajdonába kerülő – adományokat, támogatásokat fogadhat el.

Asz. 67. §

- (1) Az Akadémia elsősorban feltételekhez, szolgáltatás nyújtásához nem kötött adományokat fogadhat el. Az adományozó által feltételekhez kötött adomány esetén az Akadémia által vállalt feltételeknek az Akadémia feladataival, céljaival összhangban kell lenniük.
- (2) Az Akadémia számára felajánlott adományokat meg kell vizsgálni jogszerűség, per- és tehermentesség, fenntarthatóság, esetleges egyszeri ráfordítás és folyamatos fenntartási, működési, őrzési költség szempontjából. Az adomány elfogadásának vagy visszautasításának előkészítését a főtitkár felügyeli.
- (3) A felajánlott adományok elfogadásáról vagy visszautasításáról a Vezetői Kollégium dönt.

MTAtv. 24. §

- (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az akadémiai költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat – e törvény 20. § (6) bekezdése alapján – rendeletben állapítsa meg.
- (2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a hazai akadémikust megillető tiszteletdíj, a hozzátartozói ellátások, továbbá az Akadémia Magyarországon élő doktora tiszteletdíjának mértékét rendeletben állapítsa meg.
- (3) Az alapellátás intézetenkénti összegét és a közfeladatokat, valamint azok ellátásának feltételeit a 2011. évi költségvetés tervezéséig kell összehangolni.
- (4) A 21. § (2)-(7) bekezdésének rendelkezéseit első ízben a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló törvénnyel összhangban, 2010. január 1-jétől kell alkalmazni.

25 - 26. §¹²**Átmeneti, vegyes és záró rendelkezések****MTAtv.**27 -32. §¹²**33. §**

- (1)¹³ Ez a törvény – a 6. § kivételével – 1994. június 30-án lép hatályba.
- (2)¹⁴

Melléklet az 1994. évi XL. törvény 5. § (1) bekezdéséhez¹²**Záró rendelkezések**

Asz. 68. §

¹² Hatályon kívül helyezte a 2009. évi XX. tv. 24. § (3) bekezdése.¹³ A törvény 1994-ben hatályos szövegére vonatkozott, a rendelkezés végrehajtásra került, további joghatással nem bír.¹⁴ Hatályon kívül helyezte a 2007. évi LXXXII. tv. 2. § 162. pontja.

Ez az Alapszabály és *Ügyrend* 2009. október 3-án lép hatályba azzal, hogy a hatályos, az 1995. évi rendes Közgyűlés által elfogadott Alapszabálynak és *Ügyrendnek* a 2009. évi XX. törvénnyel módosított 1994. évi XL. törvény rendelkezéseivel ellentétes szabályai nem alkalmazhatók. Egyidejűleg felhatalmazást kap az Elnökség arra, hogy az 1994. évi XL. törvény 2009. április 6-tól alkalmazandó, a hatályos Alapszabállyal és *Ügyrenddel* ellentétes szabályait határozatban foglalja össze.

1. számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályához

I. A Közgyűlés nem akadémikus képviselőinek választása

1. §

A nem akadémikus köztestületi tagok 200 közgyűlési képviselőjének mandátuma a következőképpen oszlik meg: 143 képviselői helyen a tudományos osztályok egyenlő arányban osztoznak, a további 57 hely pedig az egyes tudományos osztályokhoz tartozó köztestületi tagok arányában oszlik meg. Az 57 mandátumot a választás évének január 1-jén regisztrált köztestületi tagok számának arányában osztják szét. Az osztályoknak egyenként jutó képviselői helyeket a Kutatásszervezési Intézet számítja ki, és az Elnökség hagyja jóvá, legkésőbb a választás előtt 90 nappal.

2. §

- (1) A mandátumokat első lépésben az osztályok, második lépésben pedig az osztályok tudományos bizottságai között a d'Hondt-módszer használatával, a (2) bekezdésben foglaltak szerint kell szétosztani.
- (2) Egy táblázat fejlécére felírják az osztályokat vagy egy osztály tudományos bizottságait. A táblázat első sorába beírják az egyes osztályok (tudományos bizottságok) köztestületi tagjainak számát, a következő sorba ezek felét, majd a harmadát és így tovább. Először az az osztály (bizottság) kap egy mandátumot, amelyeknek a neve alatt szerepel a táblázat legnagyobb száma, majd a többi szám közül választják ki a legnagyobbat: ekkor az ehhez tartozó osztály (bizottság) kap egy mandátumot. Ezt az eljárást addig folytatják, amíg az összes mandátum szét nem lett osztva. Ha az utolsó mandátumot érő szám és az első mandátumot nem érő szám egyenlő, a hozzájuk tartozó osztályok (bizottságok) között sorshúzás dönt.

3. §

- (1) A nem akadémikus közgyűlési képviselőket a tudományos bizottságok listáin a köztestület nem akadémikus tagjai titkos levélszavazással választják meg. Minden köztestületi tag egyetlen tudományos bizottsághoz tartozik: itt választ és itt választható. A választás két szakaszban történik.
- (2) Az első szakasz a jelöltek meghatározására szolgáló, a Kutatásszervezési Intézet által végzett szabad közvélemény-kutatás, amelynek eredményét valamennyi szavazóval közölni kell. Az eredmény megállapítása után a bizottságok az osztály ügyrendje által meghatározott módon összeállítják jelöltjeik listáját. A mandátumokat a jelöltek a második szakaszban, az érdemi szavazáson kapott szavazatok sorrendjében nyerik el. A jelölőlistán legfeljebb kétszer annyi név szerepelhet, mint amennyi a bizottságra jutó képviselői helyek száma.
- (3) A jelölti lista nyitott, a választókat tájékoztatni kell, hogy szavazhatnak olyan, a tudományos bizottsághoz tartozó személyekre is, akiket a listán nem tüntettek fel, de nem lehet több személyre szavazni, mint amennyi a szavazólaphoz mellékelte kísérőlevélben közölt bizottsági képviselői helyek száma.
- (4) Azt a szavazólapot, amelyik a jelzett korlátnál több támogató szavazatot tartalmaz, érvénytelennek kell tekinteni.

- (5) A választást az Elnökség által megbízott és kiküldött választási bizottság felügyeli, a titkársági teendőket a Kutatásszervezési Intézet igazgatójának irányításával a Kutatásszervezési Intézet munkatársai látják el. A szavazólapot a választási bizottságnak jegyzőkönyvezett módon jóvá kell hagynia, és a Kutatásszervezési Intézet által lepecsételve kell kibocsátania. A szavazólapot névtelen, lezárt hivatalos borítékban kell beküldeni, a választási bizottság a hivatalos borítékbontás során a szavazólapok kézhezvételét sorszámozással igazolja és könyveli.
- (6) A választási bizottság szavazatszámoló bizottsága hivatalos jegyzőkönyvben állapítja meg a hozzájuk beérkezett érvényes szavazólapok számát és a jelöltek szavazati sorrendjét, és megállapítja, hogy név szerint kik kaptak az egyes bizottságok listáin mandátumot. Ezek a jegyzőkönyvek nyilvánosak, a hozzáférés módját az illetékes tudományos osztály működési szabályzata rögzíti. Ha szavazategyenlőség miatt az eredmény nem egyértelmű, és az osztály működési szabályzata nem rendelkezik másképp, sorsolással kell dönteni. Az osztályhoz tartozó nem akadémikus képviselő akkor tekinthető megválasztottnak, ha az érvényes szavazatok legalább 20 százalékát megszerezte.
- (7) A mandátumhoz jutottak nevéől hivatalos jegyzőkönyv készül.
- (8) A Közgyűlés nem akadémikus képviselőit három évre választják meg. A három év elteltével a képviselők – egy alkalommal – újraválaszthatók.
- (9) A képviselő mandátumának bármely okból való megszűnése esetén a bizottság választási eredménylistáján soron következő személy válik képviselővé.

II. Döntéshozó testületek szavazási módja

4. §

- (1) Az elnök (levezető elnök) állapítja meg az ülés határozatképességét, amelyhez a jelenlevők számának meg kell haladnia a szavazásra jogosultak számának felét. A testületi alapszabály vagy ügyrend elfogadása vagy módosítása csak akkor lehetséges, ha a módosításra vonatkozó javaslatot az ülés összehívásakor írásban megküldték.
- (2) Szavazás elrendelésére az elnök (levezető elnök) jogosult. A testület ügyrendje rendelkezhet arról, hogy tagjai kérésére milyen esetekben kell elrendelnie szavazást.
- (3) A szavazás útján eldöntendő kérdést az elnöknek (levezető elnöknek) egyértelműen meg kell fogalmaznia.
- (4) Az elnöknek (levezető elnöknek) javaslatot kell tennie a szavazatszámoló bizottság két testületi tagjára, akik elfogadásáról a testület nyílt szavazásban dönt.
- (5) Személyi ügyeket kivéve, a szavazás nyílt, de a testület bármely tagjának kérésére titkos szavazást kell elrendelni. Személyi ügyekben (amennyiben alapszabály vagy ügyrend másként nem rendelkezik) titkosan kell szavazni.
- (6) A feltett kérdésre „igen”, „nem”, vagy „támogatom”, „nem támogatom” válasz adható,

döntéshez a szavazásra jogosult jelenlevők több mint a felének egyértelmű szavazata szükséges.

- (7) Nyílt szavazás esetén az elnök (levezető elnök) akkor sem szavaz, ha tagja a testületnek, kivéve szavazategyenlőség esetén, valamint abban az esetben, ha a döntési küszöb eléréséhez éppen az ő szavazata hiányzik. Titkos szavazás esetén a levezető elnök is szavaz, ha tagja a testületnek.
- (8) Tisztségre vonatkozó szavazásban, amennyiben egyetlen jelölről kell szavazni, az érintett személy nem vehet részt, és az érvényességhez szükséges szavazatok számát az így csökkentett létszám határozza meg. Ez nem befolyásolja az ülés korábban meghatározott határozatképességét.
- (9) Nincs ilyen korlátozás, ha ugyanarra a tisztségre (különösen, de nem kizárólagosan bizottsági tagságra) több személyt kell megválasztani. Ebben az esetben a szavazatok több mint a felét elnyerő jelöltek közül a legtöbb szavazatot szerzők tekinthetők megválasztottnak. Ha az érvényesen megválasztottak létszáma az adott tisztség betöltéséhez előírt létszámot nem éri el, a meg nem választottak között új forduló dönthet.
- (10) Érvénytelen az a szavazat, amelyből nem lehet kétséget kizáróan megállapítani a szavazó szándékát.
- (11) A szavazás eredményét az ülés levezető elnöke állapítja meg és hirdeti ki.
- (12) A döntés ellen esetlegesen emelt azonnali kifogás jogosságáról az ülés résztvevői döntenek. A döntés ellen később csak alapszabály- vagy ügyrendszértés esetén emelhető kifogás.
- (13) A titkos szavazáshoz használt szavazólapokat a szavazás eredményének kihirdetése és hitelesítése után meg kell semmisíteni.